

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ОБЛІК І АУДИТ

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ
ЗАПАСІВ Й ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ**

Здобувача: Бондар Дар'ї Андріївни
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

Науковий керівник: Сташенко Юлія Вікторівна, к. е. н., доцент
(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

_____ (підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: Цятковська Олена Віталіївна, д. е. н., доцент
(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

_____ (підпис)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота містить 70 сторінок основного тексту, 13 таблиць, 13 рисунків, 5 формул та списку використаних джерел з 50 найменування, 11 додатків.

«Формування системи обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання»

Об'єктом дослідження є система обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання.

Предметом дослідження є Сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання.

Мета дослідження. Розкрити теоретичні та методичні аспекти формування обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання та надати пропозицій з їх удосконалення.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- дослідити економічну сутність та класифікацію виробничих запасів;
- розкрити методи оцінки виробничих запасів підприємства;
- оцінити нормативно-правове регулювання обліку та аудиту виробничих запасів;
- розкрити документування операцій з обліку виробничих запасів підприємства;
- розглянути особливості аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів підприємства;
- розкрити інформацію про виробничі запаси в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій звітності;
- обґрунтувати шляхи удосконалення обліку виробничих запасів й оцінки ефективності їх використання.
- розкрити основні етапи та порядок проведення аудиту виробничих запасів; розглянути методику розрахунку основних аналітичних показників, що характеризують ефективність використання виробних запасів підприємства;

- надати рекомендації по удосконаленню аудиту виробничих запасів підприємства.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В результаті дослідження системи обліку виробничих запасів було сформовано та написано тези «Формування системи обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання». Дана робота була представлена на конференції «Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг: сучасні концепції розвитку» від 25 квітня 2025 року. Значущість отриманих результатів, щодо особливостей побудови системи обліку виробничих запасів підприємства полягають у визначенні об'єктів обліку та аудиту, рахунків бухгалтерського обліку, первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, та звітності. Система обліку запасів підприємства враховує різноманітні види запасів, що вимагає створення аналітичного обліку для максимального охоплення інформаційних потреб підприємства. Важливо враховувати чітко визначення облікової політики відповідно до потреб та вимог законодавства для ефективного ведення обліку ОЗ.

Рік виконання кваліфікаційної магістерської роботи: 2025.

Рік захисту роботи: 2025.

Ключові слова: виробничі запаси, запаси, інвентаризація, запаси актив, первісна вартість, аудит запасів, ефективність використання запасів, контроль, оцінка виробничих запасів.

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	6
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЗАПАСІВ	6
1.1 Економічна сутність та класифікація виробничих запасів	6
1.2 Методи оцінки виробничих запасів підприємства	10
1.3 Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту виробничих запасів	16
РОЗДІЛ 2	32
СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Й ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	32
2.1 Документування операцій з обліку виробничих запасів підприємства .	32
2.2 Особливості аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів підприємства	37
2.3 Розкриття інформації про виробничі запаси в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій звітності	43
2.4 Шляхи удосконалення обліку виробничих запасів й оцінки ефективності їх використання	55
РОЗДІЛ 3	58
АУДИТ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	58
3.1 Основні етапи та порядок проведення аудиту виробничих запасів	58
3.2 Методика розрахунку основних аналітичних показників, що характеризують ефективність використання виробних запасів підприємства	63
3.3 Напрями вдосконалення аудиту виробничих запасів підприємства	67
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ	80

ВСТУП

Актуальність теми. Для здійснення процесу виробництва найнеобхіднішими компонентами є матеріали, комплектуючі вироби, сировина, напівфабрикати. Такі предмети праці на підприємстві називають запасами. В сучасних умовах, коли розвиток та масштабування бізнесу відбувається надзвичайно швидко, велике значення має контроль за раціональним розподілом запасів, ефективним використанням та їх збереженням.

Ефективне використання запасів забезпечує правильна організація обліку, оскільки в ній поєднано і облік, і контроль за надходженням та вибуттям запасів. Організація обліку базується на забезпеченні підприємства необхідною кількістю оборотних активів, що потребуються для виробництва. Необхідна кількість активів заповується за рахунок прибутку від діяльності за попередні періоди .

Аналіз останніх досліджень і публікацій: до вивчення питання оцінки, класифікації запасів, побудови системи їх обліку, аудиту були залучені такі вчені: Федак Л.М., Коваль Н.І., Верига Ю. А., Огієнко С. О., Швець В.Г., Сук Л. К., Подолянчук О.А., Швець Ю. О., Андрієнко А. О. Бутинець Ф. Ф., та ін.

Мета і завдання дослідження: Розкрити теоретичні та методичні аспекти формування обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання та надати пропозицій з їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність та класифікацію виробничих запасів;
- розкрити методи оцінки виробничих запасів підприємства;
- оцінити нормативно-правове регулювання обліку та аудиту виробничих запасів;
- розкрити документування операцій з обліку виробничих запасів підприємства; розглянути особливості аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів підприємства;

- розкрити інформацію про виробничі запаси в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій звітності;
- обґрунтувати шляхи удосконалення обліку виробничих запасів й оцінки ефективності їх використання.
- розкрити основні етапи та порядок проведення аудиту виробничих запасів; розглянути методику розрахунку основних аналітичних показників, що характеризують ефективність використання виробних запасів підприємства;
- надати рекомендації по удосконаленню аудиту виробничих запасів підприємства.

Об'єкт дослідження: система обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання.

Предмет дослідження: сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання.

Методи дослідження: групування інформації, аналіз джерел, порівняння інформації, класифікація, узагальнення, синтез, тематичний аналіз.

Теоретична, методична та практична значущість добутих результатів: За результатами дослідження системи обліку виробничих запасів було сформовано та написано тези «Формування системи обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання», які були представлена на конференції «Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг: сучасні концепції розвитку» від 25 квітня 2025 року. Суттєвість отриманих результатів, в контексті особливостей побудови системи обліку виробничих запасів підприємства полягає у визначенні об'єктів обліку, рахунків бухгалтерського обліку, первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку та звітності. Система обліку виробничих запасів підприємства враховує різні види виробничих запасів, що вимагає створення аналітичного обліку для повного задоволення інформаційних потреб підприємства. Ефективне ведення обліку запасів – це чітке визначення облікової політики з урахуванням вимог законодавства та потреб підприємства.

Інформаційна база дослідження: нормативно-правові акти, що пов'язані з обліком запасів, картки складського обліку, відомості, інформація бухгалтерського обліку, звітність підприємства, підручники, закони, наукові публікації.

Структура роботи: робота складається зі вступу, 3 розділів, висновку, списку використаних джерел та 11 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЗАПАСІВ

1.1 Економічна сутність та класифікація виробничих запасів

Ключовим призначенням діяльності підприємств є отримання прибутку, що є неможливим без наявності на балансі підприємства активів. Процес виробництва складно представити без розуміння за рахунок чого виготовляти продукт. За НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», актив – це підконтрольний підприємству за рахунок минулих подій ресурс, від використання якого очікується отримання економічних вигід у майбутньому [1].

Бухгалтерський облік запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси». Запаси є одним з найважливіших активів підприємства, так як він займає провідне місце у виробничому процесі, здійсненні збуту та адміністративної роботи. Запаси є активом утримуваним підприємством для споживання при виготовленні продукції та для продажу при провадженні господарської діяльності [2]. Важливість виробничих запасів для підприємства підкреслюється необхідністю інвестування у активи для забезпечення ефективності виробництва та безперервності діяльності підприємства.

У своїх роботах різні вчені наводять різні визначення терміну запаси. Подолянчук О.А. в своїх роботах тлумачить запаси як актив, що є складовою матеріальних ресурсів, які беруть участь у діяльності підприємства протягом року чи операційного циклу більшого за рік. Також до цього переліку він включає продукти праці [3]. Коваль Н.І. зазначає, що запаси - є ресурсами, а якщо точніше, то це предмети споживання, засоби виробництва, які ще не використовуються підприємством [3]. Федак Л.М. характеризує запаси як активи підприємства, що в даний момент не використовуються, але належать підприємству та знаходяться на складах постачальників, споживачів та безпосередньо самого підприємства, а

метою їх утримання є виробництво, збут та управління підприємством [4]. Бутинець Ф.Ф. визначає виробничі запаси як «активи, які використовуються під час виробництва, для продажу, при виконанні робіт та наданні послуг, а також для управління підприємством» [5]. Швець В.Г. дав таке визначення запасам – «матеріальні активи, що перероблюються підприємством задля виготовлення продукції обслуговування виробництва та загальновиробничих потреб» [5]. На мою думку, цікаве і не схоже на інші, визначення дав Швець Ю.О. та Андрієнко А.О., що запаси є оборотним капіталом підприємства. Вони описали, що чим менше запасів має підприємство, тим ефективнішим буде виробництво, тобто, ефективність більша зі збільшенням оборотності [3]. З теоретичної сторони воно сформульовано правильно, оскільки зберігання великої кількості запасів тягне за собою великі разові витрати грошових коштів на придбання та витрати на зберігання, які могли би бути інвестовані на покращення технологічних та організаційних аспектів діяльності виробництва. Але на противагу даному твердженню виступає аспект управління ризиками, що використовує наявність збільшеної кількості виробничих запасів як спосіб захисту від непередбачуваних обставин, які можуть бути з постачанням. Тому дане визначення не враховує реальні ризики і, як наслідок, будь-які підприємства мають рухатись до певного балансу показників оборотності запасів та заходів, щодо мінімізації ризиків для забезпечення безперервності технологічного процесу в довгостроковій перспективі.

Отже, не зважаючи на те, що трактування визначення запасів у різних вчених відрізняються, - у всіх визначення опирається на нормативно правову базу. Термін «виробничі запаси», на відміну від «запасів» не має чіткого законодавчого визначення, тому для його розуміння необхідно звертатись до визначення «запаси».

Можна виділити такі класифікаційні ознаки запасів:

1. Призначення та причини утворення. За цією ознакою виробничі запаси можна поділити на постійні та сезонні. Постійні запаси – впливають на безперервність процесу виробництва між поставками, а сезонні – виникають коли

виготовлення продукції чи її транспортування мають сезонний (обмежений у часі) характер.

2. Місце розташування. Запаси поділяють на складські (склади, що належать підприємству) та ті, що знаходяться у виробництві.

3. Наявність на підприємстві. Запаси поділяються на нормативні (певний запланований підприємством обсяг запасів, який потрібний для стабільної діяльності підприємства) та понаднормові (перевищують нормовану кількість).

4. Виробничі запаси також поділяються на балансові – власність підприємства, що стоїть на його балансі, та позабалансові, які не належать підприємству, але тимчасово знаходяться у його користуванні.

5. Походження. Є два види запасів: первинні – ті, що надійшли поставкою та не оброблятимуться в майбутньому, і вторинні – готові до повторного використання запаси.

6. Склад і структура.

- товарні запаси – товари, які знаходяться в дорозі та є обіговими запасами;
- запаси готової продукції – продукція, що пройшла всі стадії обробки та знаходиться на складі підприємства;
- запаси незавершеного виробництва – продукція, яка не пройшла всі стадії обробки;
- виробничі запаси – сировина, матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, паливо, МШП, тара та ін.

Одиниця обліку запасів це базова міра у якій підприємство веде кількісний та вартісний облік матеріальних цінностей. В обліковій політиці підприємства визначено одиницю обліку запасів в залежності від потреб підприємства, наприклад:

- найменування – рис, креветка, кальмар, яйце, крем-сир, тощо;
- однорідна група – м'ясо, риба, молочні вироби, алкоголь, овочі, тощо;
- партія – партія вина або інших продуктів, що надійшла на певну дату;

- одиниця виміру – кілограм, літр, пачка, штука, порція, упаковка, тощо.

На відміну від необоротних активів, запаси, – різновид оборотних активів – планово використовуються протягом 12 місяців з дати балансу і несуть за собою мету реалізації та/або споживання протягом одного операційного циклу.

В рамках бухгалтерського обліку запаси в себе включають:

- основні та допоміжні матеріали, комплектуючі та інші цінності, що беруть участь у виготовленні продукції, при наданні послуг та виконанні робіт, сировина;
- незавершене виробництво;
- готову продукцію виготовлену підприємством. Вона повинна відповідати всім якісним характеристикам, технічним якостям та іншим параметрам, які прописано в договорах чи актах;
- товари чи матеріальні цінності, що утримуються для подальшого продажу
- малоцінні та швидкозношувані предмети;
- тварини на відрощуванні, молодняк, продукція лісового та сільського господарства.

В таблиці 1.1 наведено приклад оборотних активів, які відносяться до запасів підприємства за їх призначенням.

Таблиця 1.1 – Оборотні активи, що відносяться до запасів

Запаси		
Утримувані для подальшого продажу	При провадженні звичайної господарської діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • готова продукція; • товари; • необоротні активи утримувані для продажу.
Ті, що в процесі виробництва	Метою є продаж готового продукту	<ul style="list-style-type: none"> • брак виробництва; • незавершене виробництво; • напівфабрикати власного виробництва.
Ті, що утримуються для споживання	Для виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг. В окремих випадках для управління підприємством	<ul style="list-style-type: none"> • сировина, матеріали; • МШП; • Куплені напівфабрикати.

Джерело: згруповано за інформацією [6,7].

Отже, запаси відносяться на підприємстві до оборотних активів та відіграють ключову роль в безперервності виробництва та реалізації продукції. Для раціональної організації обліку запасів необхідно їх економічно обґрунтовано класифікувати. Коректна класифікація запасів на підприємстві необхідна для правильної організації складського та аналітичного обліку. Також точна і правильна класифікація дозволяє нормувати, планувати, аналізувати та оптимізувати управління запасами на підприємстві. Адже від правильної організації обліку запасів залежить фінансовий результат компанії.

Науковці мають різні трактування сутності запасів, але усі вони мають спільне підґрунтя - закон і нормативно-правові акти. Оскільки різні вчені своїми роботами підкреслюють багатогранність поняття, це дає змогу глибше охопити його сутність, але цим самим потребує нормативного регулювання. Великий залишок запасів створює додаткові витрати для підприємства, тоді як недостатня кількість запасів збільшує оперативні ризики.

1.2 Методи оцінки виробничих запасів підприємства

Оцінка виробничих запасів здійснюється при надходженні запасів на підприємство, їх вибутті чи на дату складання балансу.

Запаси, що надходять на підприємство оцінюються за первісною вартістю, яка залежить від:

- джерела надходження;
- показників фактичних витрат;
- показників виробничої собівартості;
- показників справедливої вартості або балансової.

Такі запаси як сировина, матеріали, комплектуючі вироби, в переважній більшості, використовують лише раз та їх вартість включають до собівартості виготовленої продукції чи наданих послуг.

Придбані у постачальників виробничі запаси зараховуються за первісною вартістю, що складається з суми за договором поставки, суми яка пов'язана з процесом придбання (посередницькі, інформаційні послуги, тощо), суми ввізного мита, суми непрямих податків які не відшкодовуються, витрати на заготівлю, транспортування, включно з витратами на комерційний кредит та страхування, витрати що пов'язані з доведенням запасів до стану придатності для використання.

Коли виробничі запаси виготовлені підприємством, вони зараховуються за первісною вартістю, що включає в себе суми прямих та непрямих витрат на їх виготовлення (амортизація обладнання, прямі витрати на оплату праці, прямі матеріальні витрати, інші прямі витрати та загально виробничі витрати, відрахування на соціальні заходи).

Оцінка запасів на дату балансу здійснюється або за первісною вартістю або за чистою вартістю реалізації запасів.

Показники, які входять до складу витрат, що формують первісну вартість запасів наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 - Склад первісної вартості запасів

№	Склад первісної вартості запасів
1	Вартість (ціна придбання за вирахуванням бонусів, знижок)
2	Суми ввізного мита
3	Непрямі податки внаслідок придбання чи створення (за умови, що вони не відшкодовуються підприємству)
4	Транспортні витрати (доставка, вантажно-розвантажувальні роботи, страхування доставки)
5	Витрати, пов'язані напряду з доведенням запасу до стану придатності до використання задля досягнення поставлених цілей (використання чи продажу)

Джерело: згруповано за інформацією [7,8,9]

Понаднормові витрати, нестачі запасів, відсотки за користування позиками, витрати на збут, загальногосподарські витрати та інші витрати, які не пов'язані з придбанням, збутом та поліпшенням запасів не включатимуться до первісної вартості, а належатимуть до витрат періоду.

На рисунку 1.1 відображено склад витрат періоду. Необхідно зазначити, що вони не відносяться до собівартості продукції.

Рисунок 1.1 - Склад витрат періоду

Джерело: згруповано автором

У разі, якщо запаси були внесені в якості статутного капіталу, - значення первісної вартості залежить від погодженої сторонами справедливої вартості активів, а також сукупності витрат на придбання, приведення до стану придатності для запланованих цілей.

Для безоплатно отриманих запасів первісна вартість дорівнює сумі справедливої вартості, витрат на придбання, а також витрат на приведення до стану придатності.

У випадку ведення аналітичного обліку матеріалів в цінах постачальника, в кінці місяця розраховуватиметься їх фактична собівартість. Для цього здійснюється розрахунок розподілу відхилень за середнім відсотком (1.1).

$$ТЗВ, \% = ТЗВ * 100\% : П_{об}$$

(1.1)

де $P_{об}$ – це вартість за обліковою ціною (ціна постачальника)

Фактична собівартість (1.2):

$$P_{об} * ТЗВ, \% + Л_{об} \quad (1.2)$$

При вибутті запаси оцінюються за ідентифікованою собівартістю, середньозваженою собівартістю, методом ФІФО (першим прийшов - першим пішов), методом нормативних затрат або за ціною продажу [3].

Метод ідентифікованої собівартості запасів – кожен одиницю запасів обліковують за фактичною собівартістю, що пов'язана з придбанням чи виробництвом. Даний метод використовується у випадку високої вартості запасів, їх унікальності або неможливої взаємозамінності. Цей метод найточніше відображає фінансовий результат, але через свою трудомісткість використовується обмежено.

Метод середньозваженої собівартості – розраховується шляхом ділення загального залишку запасів на початок місяця на їх загальну кількість (1.3)

$$СВ_c = C_c * K_v \quad (1.3)$$

де K_v – витрачені запаси

C_c – середня ціна запасів (1.4)

$$C_c = \frac{C_{п.м} + C_m}{K_{п.м} + K_m} \quad (1.4)$$

де $C_{п.м}$ і $K_{п.м}$ – собівартість та кількість запасів на початок місяця;

C_m і K_m – собівартість та кількість запасів, що надійшли протягом місяця.

Цей метод застосовується для великої кількості взаємозамінних запасів, у випадку коли не потрібно відслідковувати вартість одиниці запасів. Він є найбільш поширеним у виробництві продукції та торгівлі.

Метод ФІФО – за ним на виробництво чи продаж першими списуються запаси придбані чи виготовлені найраніше. Даний метод найчастіше застосовується до товарів з певним строком придатності. Він дає правильнішу оцінку запасів у балансі, так як вони обліковуються за останніми закупівельними цінами. Негативною стороною даного методу є те, що він веде до зниження собівартості списаних запасів і збільшує прибуток.

Метод нормативних затрат. Він передбачає оцінку вибуття запасів за попередньо встановленими нормами: нормою витрат матеріалів, нормою трудових витрат та розподілу виробничих накладних витрат. Різниця фактичних та нормативних витрат відображається у обліку окремо. Метод застосовують у виробництві, де можна чітко визначити нормативні витрати (харчова промисловість, масове виробництво, машинобудування). Його перевагою є контроль за витратами, зручність планування та можливість швидкого оцінювання собівартості продукції, а недолік полягає у викривленні реальної собівартості якщо є значні відхилення та постійній необхідності перегляду нормативів.

Метод ціни продажу – за ним собівартість запасів оцінюється за різницею продажною ціни і сумою торгової націнки (1.5). Його застосовують у випадках неможливості оперативного визначення фактичної собівартості.

$$\text{Первісна вартість} = \text{Ціна продажу} - (1 - \% \text{націнки}) \quad (1.5)$$

Даному методу притаманна швидкість та легкість розрахунків і ефективність при масовому виробництві, але для оцінки унікальних та дорогих товарів не підходить і є не таким точним як метод ФІФО та середньозваженої собівартості.

У таблиці 1.3 стисло наведено підсумки застосування кожного з методів оцінки виробничих запасів.

Таблиця 1.3 – Методи оцінки виробничих запасів.

№	Метод	Опис
1	Ідентифікованої собівартості	<ul style="list-style-type: none"> найточніший але і найтрудомісткіший метод; використовують коли вартість запасів висока, або вони є унікальними або їх неможливо замінити.
2	Середньозваженої собівартості	<ul style="list-style-type: none"> оцінює запаси з однаковими якостями та з однаковим призначенням; легкість розрахунку середнього значення чистого прибутку найбільш подібного до фактичного; не потребує обліку руху за кожною одиницею запасу; не враховує останні ціни; за цим методом виникають великі відхилення, що як наслідок спричиняє помилки у відображенні витрат в фінансовій звітності.
3	Метод ФІФО (першим прийшов - першим пішов),	<ul style="list-style-type: none"> списуються за послідовністю надходження; запобігає маніпулюванням прибутком та дає найвищий рівень чистого доходу; зменшує витрати, що списуються за цінами придбання на собівартість реалізованої продукції (може призвести до зайвих витрат)
4	Метод нормативних затрат	<ul style="list-style-type: none"> встановлює норми витрат, в які враховано нормальний рівень використання запасів, праці, потужностей, цін. ведення оперативного обліку витрат; норми повинні постійно переглядатися.
5	Ціни продажу	<ul style="list-style-type: none"> для підприємств роздрібною торгівлі; вартість продажу – націнка; може мати відхилення від реальної вартості

Джерело: згруповано за інформацією наведено у тексті вище [3, 10].

Отже, від того, який метод оцінки виробничих запасів вибрало підприємство залежить як сумарна оцінка залишку на балансі, так і величина списань та собівартості продукції, тобто за підсумками і фінансовий результат компанії. Факт застосування вибраного методу фіксується у Наказі про облікову політику підприємства. У разі, якщо прийнято рішення змінити метод вибуття запасів, то в цьому випадку необхідно це рішення обґрунтувати і документально закріпити шляхом внесення зміни в Наказ про облікову політику. Підставою для

таких змін може бути зміна специфіки діяльності підприємства чи принципів обліку. Ці зміни вносяться з наступного облікового періоду, тобто наперед, і минулі періоди не редагуються

1.3 Нормативно-правове регулювання обліку та аудиту виробничих запасів

Перелік основних нормативно-правових документів, що регулюють облік та аудит запасів: (посилання і виписати у літературу)

- Податковий кодекс України. Стосується переважно корисних копалин, які визнаються гірничними підприємствами як запаси і є активами, вартість яких можна достовірно визначити, існує ймовірність отримання економічної вигоди та до складу яких входить сировина, виробництво та готова продукція [11];

- Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Даним законом визначено поняття «актив», а відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси», запаси є одним з видів таких активів. Даним законом встановлено межі, що всі активи мають бути контрольованими, ідентифікованими, оціненими та підставою їх відображення є первинні документи. Законом встановлено обов'язкові принципи: автономність, періодичність, безперервність діяльності, повне висвітлення та нарахування і відповідність доходів і витрат. Законом встановлено вимоги до первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, оцінки (обґрунтована, достовірна і грошовій формі). Перед річною звітністю за цим законом проведення інвентаризації є обов'язковим. Також зазначено, що у фінансовій звітності обов'язково відображаються запаси, а відповідальними за правильність ведення обліку та збереження запасів є бухгалтер та керівник підприємства [12];

- Наказ Міністерства фінансів України «Про Примітки до річної фінансової звітності». Даний наказ вимагає розкривати у примітках до річної фінансової звітності дані про структуру та рух запасів за групами, методи оцінки і

списання запасів, інформацію про уцінку та дооцінку запасів, місцезнаходження запасів (зберігання на складах, у дорозі, у переробці), результати проведених інвентаризацій та іншу суттєву інформацію [13];

- Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій редакції №291. Цей документ зазначає, що для обліку запасів використовують 2 клас рахунків та субрахунки до них, а також з якими рахунками вони кореспондують [14];

- Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань №879. Дане положення містить в собі інформацію про випадки коли інвентаризація запасів є обов'язковою, а коли проводиться за рішенням керівника, описано способи якими можливе проведення інвентаризації та її особливості для різних груп запасів, її документальне оформлення та відображення результатів інвентаризації [15];

- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» у частині відображення запасів у балансі та примітках. Це національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку розглядає актив як ресурс підприємства, який воно контролює в наслідок минулих подій та використання яких передбачає майбутні економічні вигоди. В даному стандарті вказано, що для запасів у Балансі (Звіті про фінансовий стан) в Розділі II «Оборотні активи» для них передбачено рядок 1100. А перелік додаткових статей фінансової звітності передбачає рядок 1100 для виробничих запасів. [1];

- НП(С)БО 9 «Запаси». Визнання запасів здійснюється за первісною вартістю, а на дату балансу порівнюється вже їх первісна вартість з чистою вартістю реалізації. Для списання запасів існує 5 методів, уцінювати запаси можна, а дооцінка можлива лише у межах уцінки [2];

- НП(С)БО 15 «Дохід». Дохід від реалізації запасів визнається за одночасного виконання таких умов: момент передачі/відвантаження запасів, відсутність подальшого контролю над ними, суму отриманого доходу можна достовірно визначити, є впевненість, що гроші буде отримано та витрати на низь

будуть достовірно визначені. Доходи оцінюються за справедливою вартістю компенсації. При реалізації запасів – договірна ціна мінус податок на додану вартість чи акциз, а при відстрочці платежу дохід відображається в теперішній вартості. Аванси від покупців, надходження від договорів комісії, податок на додану вартість за даним стандартом бухгалтерського обліку не є доходом. [16];

- НП(С)БО 16 «Витрати» (регламентує порядок віднесення вартості запасів до складу витрат). Цей НП(С)БО визначає склад витрат, що є первісною вартістю, перелік витрат для виробничої собівартості запасів готової продукції, порядок розподілу загальновиробничих витрат та перелік тих витрат що списуються на період, а не включені до складу запасів [17];

- НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» (у частині визнання та оцінки запасів при злитті чи приєднанні). При придбанні одним підприємством іншого, у бухгалтерському обліку покупця запаси визнають окремим об'єктом придбаних активів та не визнаються за балансовою вартістю підприємства, що продавало. При об'єднанні підприємств усі активи, зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю. Після об'єднання облік запасів ведеться згідно правил НП(С)БО 9 «Запаси» [18];

- НП(С)БО 30 «Біологічні активи». Застосовується для запасів сільськогосподарського призначення (урожай, деревина, молоко, мед, с/г продукція) та додаткові біологічні активи, призначені для продажу (саджанці, квіти, молодняк тварин). Даний стандарт бухгалтерського обліку описує первісне визнання запасів, які є результатом біологічної трансформації (справедлива вартість – очікувані витрати на продаж) – ключова особливість даного стандарту та подальшої оцінки (за меншою з двох: первісної та чистої вартості). Відповідно до цього стандарту земельні ділянки, рослини, тварини та багаторічні насадження не є запасами [19];

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Цим стандартом передбачено, що запаси у Балансі (Звіті про фінансовий стан) показуються як окрема стаття оборотних активів. Розкривається лише суттєва інформація про

запаси. Цей МСБО не регулює оцінку запасів, проте ставить вимоги про подачу інформації про методи оцінки запасів, інформацію про знецінення та списання. Обов'язковими аспектами розкритими у примітках є: облікова політика (стосовно запасів), аналітичну структуру запасів, резерви, запаси на зберіганні, списані внаслідок крадіжок, браку, псування та нестач [20];

- МСБО 2 «Запаси» - формулює атрибути запасів та встановлює основні підходи до їх обліку, регламентує складові оцінки первісної вартості, собівартості, оцінки вибуття, методи списання і їх застосування, подання інформації у фінансовій звітності. Також стандарт підкреслює особливості щодо виробництва та відновлення вартості [21];

- МСБО 23 «Витрати на позики». Даний документ потрібно дивитись у випадках, коли запаси кваліфікуються як актив, що потребує суттєвого часу для підготовки до використання або продажу, наприклад, вина, що витримується кілька років [22];

- МСБО 36 «Знецінення активів» (регулює порядок перевірки запасів на предмет знецінення (наприклад, якщо їх ринкова вартість нижча за собівартість). Цим стандартом не встановлено правил щодо оцінки знецінення запасів, але має непрямої вплив і використовується для визначення ознак знецінення та аналізі ризиків [23];

- МСБО 41 «Сільське господарство» - регулює облік сільськогосподарської продукції, яка після збирання визнається запасами та оцінюється згідно з МСБО 2) [24];

- Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Закон визначає суттєвість запасів для аудиту, описує обов'язки аудитора, планування аудиту, аудиторські процедури, встановлює зв'язок з НП(С)БО, МСБО та МСФЗ. Обов'язковим і завершальним етапом аудиту є формування аудиторської думки [25];

- Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" щодо забезпечення аудиторської

діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки» [26]

- МСА 220 (переглянутий) «Управління якістю аудиту фінансової звітності» - вимагає дотримання відсутності конфлікту інтересів, доброчесності, незалежності та об'єктивності при інвентаризаціях та оцінці доказів щодо запасів. Цим стандартом встановлено такі вимоги до аудитора: знання методів оцінки запасів, досвіду проведення інвентаризацій, розуміння ризикованих дій з запасами. За цим стандартом аудитор зобов'язаний забезпечити перевірку робочих документів щодо тестування, наприклад, тестів на знецінення, тестів процедур, які пов'язані з рухом запасів на підприємстві, калькуляцій собівартості та ін. [27, с.150];

- МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання та його середовища» (ризики, пов'язані з обліком запасів). Аудитор повинен детально ознайомитись з досліджуваним підприємством та особливостями, що впливають на запаси, ідентифікувати ризики суттєвого викривлення, оцінити ризики, документально оформити весь процес [27, с 304];

- МСА 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики» - аудитор повинен розробити тести контролю та процедури, які відповідатимуть виявленню ризиків з запасам. Аудитор повинен виявити ризики, що стосуються запасів, здійснити перевірку та оцінку контролю та належним чином оформити здійснені аудиторські процедури. [27, с.372];

- МСА 500 «Аудиторські докази» (підтвердження існування та оцінки запасів) Аудитор повинен бути впевненим в існуванні запасів, здійснити їх правильну оцінку. Для отримання доказів аудитор присутній на інвентаризаціях, застосовує процедури перерахунку, опитування, аналіз первинної документації, аналітичні процедури [27, с. 434];

- МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів». У випадку суттєвості запасів для фінансової звітності, аудитор повинен отримати докази щодо запасів шляхом самостійної присутності на інвентаризації,

оцінки інструкцій та процедур менеджменту для відображення обліку, слідкувати за процесами підрахунку, здійснити та контрольні підрахунки [27, с. 452];

- МСА 505 «Зовнішні підтвердження» (наприклад, підтвердження наявності запасів на відповідальному зберіганні). Процедури зовнішнього підтвердження за цим стандартом обов'язкові для суттєвих запасів, якщо ризик викривлення інформації є високим, інвентаризація на іншому закладі неможлива, є загроза маніпуляцій та шахрайства, і запаси знаходяться на зберіганні у третіх осіб. Підтвердження можуть бути позитивними та негативними. У разі відсутності відповідей на запит аудитор виконує альтернативні процедури [27, с.463];

- МСА 540 (переглянутий) «Аудит облікових оцінок та пов'язані з ними розкриття інформації» (оцінка чистої вартості реалізації запасів) Для запасів облікова оцінка включає: уцінку до чистої вартості реалізації, норми залишків, резерви, які розраховані на псування, брак чи нестачі. Аудитор повинен звернути особливу увагу на запаси з високим ризиком псування, тривалим терміном зберігання, нестабільними цінами поставок. Цей стандарт рекомендує перевірити методи визначення чистої вартості реалізації, історію списання запасів, їх залишки на складах, собівартість виробництва, відповідність обліку стандартам. Складність оцінки нестандартних запасів, уцінка запасів, списання та суб'єктивні припущення – виділено як ризикові сфери запасів. [27, с. 515];

- МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» - визначає запаси як суттєвий елемент активів, якому аудитор має приділити особливу увагу. До модифікованої думки аудитора може призвести недостатнє або неправильне розкриття запасів. Аудитор перевіряє достовірність відображення запасів в фінансовій звітності підприємства та її відповідність стандартам. У висновку аудитор повинен висловити думку щодо достовірності відображення запасів у Балансі підприємства та Примітках до річної фінансової звітності [27, с.748].

Є 3 рівні регулювання обліку та аудиту: на міжнародному рівні, державному рівні та рівні підприємства. Їх приклад наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Рівні регулювання обліку та аудиту виробничих запасів

Рівні регулювання обліку виробничих запасів	Нормативні документи
Міжнародний	МСБО, МСФЗ, МСА
Державний	НП(С)БО, Методичні рекомендації, Інструкції, Закони
Рівень підприємства	Облікова політика, посадові інструкції, внутрішні положення, накази, робочі документи аудитора, внутрішні стандарти аудиту, методики

Джерело: згруповано автором за інформацією з переліку вище

Органами, що регулюють облік та аудит виробничих запасів в Україні є Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Міністерство фінансів, Державний служба статистики, Державна податкова служба, НБУ, Аудиторська палата України, Рада нагляду за аудиторською діяльністю та ОСНАД.

Їх регуляторний вплив на облік та аудит виробничих запасів розкрито у таблиці 1.5

Таблиця 1.5 - Регуляторний вплив державних органів на облік та аудит виробничих запасів

№ п/п	Назва органу	Регуляторний вплив
1	2	3
1.	Верховна Рада	Формує законодавчу базу для обліку і аудиту через прийняття нових, або внесення змін в існуючі законодавчі документи, встановлює загальні рамки функціонування облікової системи в цілому.
2.	Кабінет Міністрів	Деталізує норми та механізми законів через затвердження постанов, інструкцій, організації діяльності органів, які впливають на облік запасів.
3.	Міністерство фінансів	Затвердження та внесення змін в Національні стандарти бухгалтерського обліку, методичних рекомендацій, форми фінансової звітності, плану рахунків та інструкції їх застосування.
4.	Державний служба статистики	Відповідає за встановлення форм державної статистичної звітності для підприємств.

Продовження таблиці 1.5

1	2	3
5.	Державна податкова служба	Здійснює контроль дотримання вимог чинного законодавства, норм Податкового кодексу, що мають вплив на витрати та доходи, що мають зв'язок з запасами. Надає індивідуальні консультації, що мають вплив на облік та оподаткування запасів підприємства.
6.	НБУ	Національний банк виступає регулятором правил касової дисципліни, касових операцій, валютних операцій та розрахунків, облік та зберігання готівки на підприємствах, курсові різниці при здійсненні валютних операцій.
7	Аудиторська палата України	Формує стандарти і правила діяльності аудиторів, надає роз'яснення та рекомендації по застосуванню МСА. Здійснює розробку тестувань аудиторів, організовує сертифікацію аудиторів та видає такі сертифікати, організовує навчання аудиторів, Веде реєстр аудиторських фірм та аудиторів. Аудиторська палата України відповідальна за методику проведення аудиту, форми робочих документів аудитора. Також даний апарат слідкує за дотриманням Кодексу етики професійних бухгалтерів та незалежності аудиторів.
8	Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД)	В разі потреби накладає санкції на аудиторів і фірми (штрафи, попередження, зупинення та позбавлення права на проведення аудиту, виключення з реєстру аудиторів. Здійснює контроль за відповідністю системи освіти для аудиторів, оцінює якість навчальних програм, слідкує за підвищенням кваліфікації. Затверджує методики проведення перевірок якості, форми звітності для аудиторських фірм, притерії прозорості та доброчесності. Він є відповідальним за інтеграцію міжнародних стандартів аудиту.

Джерело: згруповано за інформацією наведено у тексті вище [28, 29, 30, 31, 32, 33, 25].

Правовим підґрунтям для ведення бухгалтерського обліку та проведення аудиту на підприємстві є низка нормативно правових актів затверджених державними органами наведеними у таблиці 1.5 для регулювання фінансово-господарської діяльності підприємств різних форм власності. Перелік нормативно-правових актів за ієрархією наведено на рисунку 1.2.

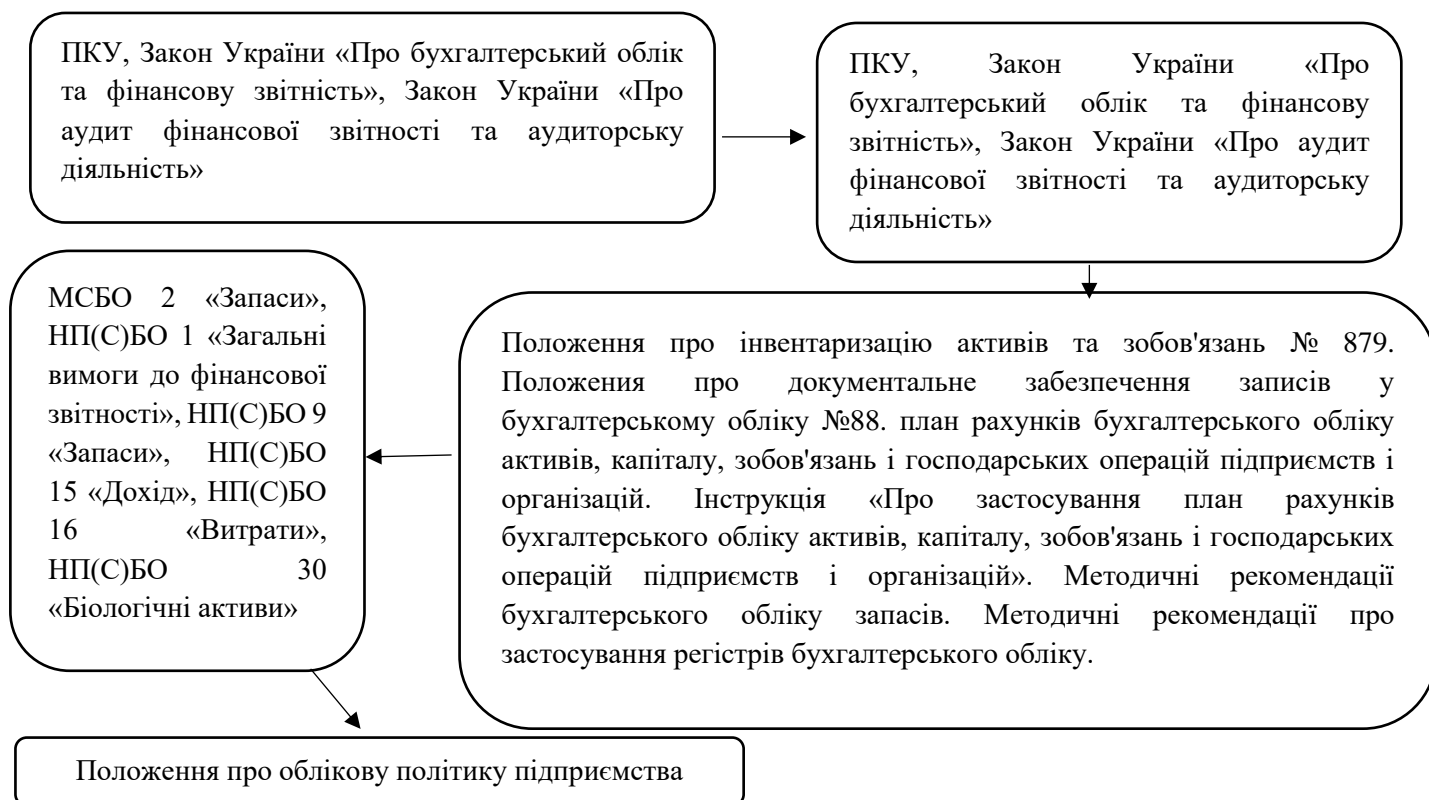

Рисунок 1.2 – Перелік нормативно-правових актів, які регулюють фінансово-господарську діяльність

Джерело: згруповано автором

Процес отримання прибутку від надання послуг харчування є основною метою діяльності ТОВ «Тайкульт».

Видом діяльності підприємства за КВЕД є:

56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування (основний);

85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.;

93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг;

47.25 Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах;

47.29 Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах;

56.21 Постачання готових страв для подій;

55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування;

56.29 Постачання інших готових страв;

56.30 Обслуговування напоями;

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;

70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування;

73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки [34, 35, 36].

В таблиці 1.6 наведено інформацію про власників підприємства, їх внесок до статутного капіталу та їх права.

Таблиця 1.6 – Інформація про власників

ТОВ «Тайкульт»			
ПІБ	Розмір внеску до статутного капіталу	Частка	Вплив
Кацуріна Дар'я Миколаївна	10 500,00 грн	35%	Прямий вирішальний вплив
Кацурін Михайло Андрійович	10 500,00 грн	35%	Прямий вирішальний вплив
Антошкін Вадим Константинович	9 000,00 грн	30%	Прямий вирішальний вплив
Клеймьонов Олександрович	-	-	Виконання рішення Загальних зборів Учасників

Джерело: згруповано за інформацією [34]

З 28 січня 2023 року Наказом №2023/4к/тр директором підприємства призначено Клеймьонова Едварда Олександровича для виконання рішення Загальних зборів Учасників. До партнерів і замовників компанії входять приватні замовники, що користуються послугами мобільного харчування, корпоративні клієнти, постачальники продуктів харчування та напоїв такі як ТОВ «Фоззі груп», ТОВ «Бюро Вин», ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА", ТОВ «Вічунай-Україна» та ін., компанії та підприємства готельно-ресторанного бізнесу. Оскільки власники мають мережу ресторанів з різними кухнями для них є окремо облаштований заготовчий цех. Взимку 2024 року ТОВ «Тайкульт» і «Namelaka» мали колаборацію за напрямком приготування і продажу спеціально розроблених десертів. Останніми колабораціями ТОВ «Тайкульт» була колаборація з брендами «GUNIA» та «ДУХМЯН». В Колаборації з «GUNIA» вони продають посуд, а в колаборації з «ДУХМЯН» в ресторані можна придбати аромапалички.

Підприємство до війни часто відправляло працівників у відрядження до Тайланду для удосконалення своїх рецептів, здійснення дослідження ринку, закупки декору та основного приладдя для шеф-кухарів, підвищення рівня кваліфікації кухарів та сушефів. Під час війни кількість таких відряджень значно скоротилась.

Однією з важливих організаційних особливостей, що залежить від розмірів підприємства, є її організаційна структура і зв'язки між структурними підрозділами.

ТОВ «Тайкульт» має лінійно-функціональну структуру підприємства. За даним видом структури директор має у підпорядкуванні всіх працівників підприємства. Відповідно до кожного напрямку діяльності підприємства було створено окремий підрозділ, що відповідає за вчасне виконання своїх обов'язків та їх якість. Вдало розподілені обов'язки по структурним підрозділам впливають також на оперативність виконання роботи та надання послуг. На рисунку 1.3 представлено організаційну структуру ТОВ «Тайкульт».

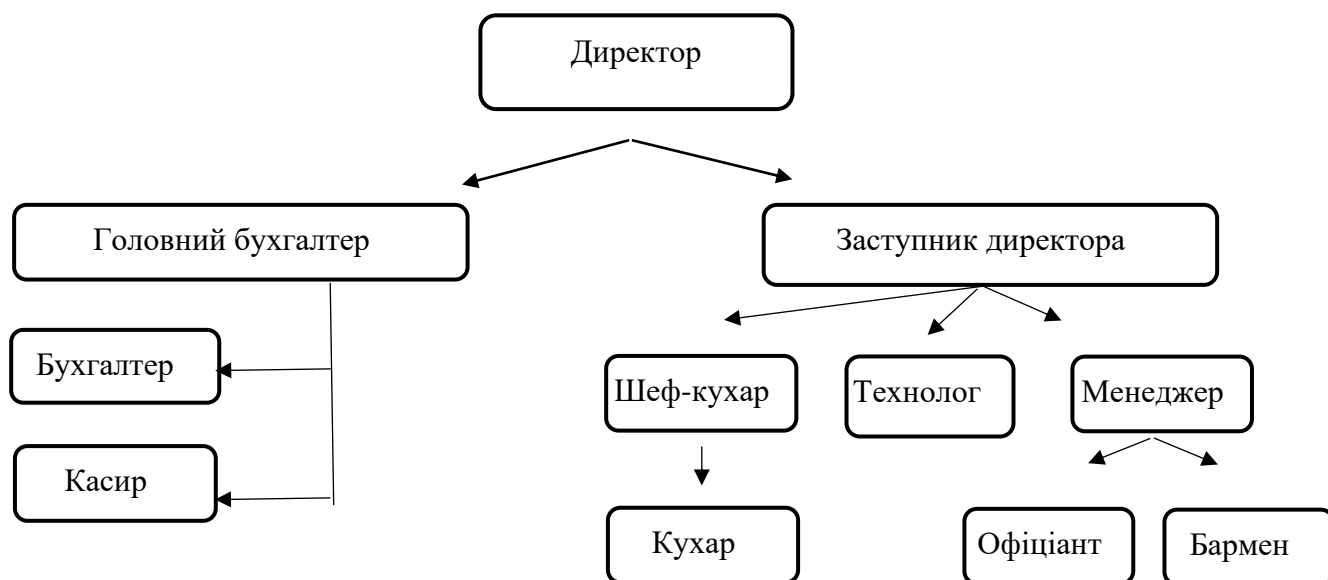

Рисунок 1.3 – організаційна структура ТОВ «Тайкульт»

Джерело: згруповано автором

Відповідно до основного КВЕДу 56.10 «Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування» до найважливіших особливостей відносять:

діяльність кафе, ресторанів, місць з наданням їжі для споживання за межами закладу, пересувних вагончиків з продажу їжі, приготування їжі в торговельних наметах, а також діяльність даних закладів пов'язану з доставкою їжі за умови залучення окремих одиниць, проте за даним КВЕДом не можна здійснювати роздрібну торгівлю через торговельні автомати та надавати послуги на основі концесії.

Компанії, які відносяться до ресторанного бізнесу мають певні галузеві організаційні особливості, такі як:

- організаційно-виробнича структура – наявність кухонного та торговельного підрозділів; розподіл персоналу за виробничими, адміністративними та обслуговуючими обов'язками та застосування технологічних карток для калькуляції собівартості;
- особливості обліку запасів – багато продуктів мають короткий термін придатності, щоденний облік пересування продуктів; застосування актів списання продуктів, внутрішніх накладних та звітів кухарів;
- управління витратами – контроль відповідності виготовленої продукції технологічним картам, потреба в точному нормуванні витрат сировини та включення до собівартості значної частки прямих матеріальних витрат;
- організаційно-економічні – сезонність (влітку більший продаж пива, взимку м'яса), місцезнаходження закладу (наскільки сильний потік, наскільки видно заклад) та системи обліку;
- правове та нормативне регулювання – дотримання санітарних вимог, обов'язкове застосування РРО/ПРРО та Наказу Міністерства фінансів №496;
- гнучкість – можливість поєднання барної, ресторанної діяльності, доставки та кейтерингу та різні форми власності;

Високотехнологічний характер діяльності передбачає, що підприємства, які працюють в цій галузі повинні використовувати високотехнологічне обладнання, продукцію високої якості та відповідати встановленим стандартам якості та безпеки.

Ресторанний бізнес повинен дотримуватись таких стандартів:

- ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація»;
- ДСТУ 3862:99 «Ресторанне господарство. Терміни та визначення»;
- ДСТУ Б В. 1.1-4-98 «Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги»;
- ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір»;
- НАПБ Б.01.003-2009 «Правила улаштування та експлуатації систем оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей в будинках і спорудах»;
- ISO 22000 [37].

Ресторанний бізнес використовує велику кількість різної продукції, що спричиняє необхідність їх логістичного забезпечення та ефективного управління цим ланцюгом постачання, транспортування та складування. З ціллю забезпечення безпеки та відповідності стандартам державні органи суворо контролюють дану галузь.

Для ведення бухгалтерського обліку підприємство використовує програми М.Е.Doc, Microsoft Excel, Syrve, Microsoft Word, Вчасно, Checkbox.

На початок 2022 року запаси підприємства склали 700 000 грн. 28.02.2022 підприємство почало активну волонтерську діяльність і за рахунок цих складських запасів та донатів громадян мало змогу готувати обіди для населення. 2022 та 2023 роки були для підприємства збитковими. У 2022 та 2023 роках збиток склав 5 014 000 грн. Активи підприємства у 2022 році склали 12 858 000 грн. 12 690 000 грн. у 2023 році та 17 240 000 грн. у 2024 році. Зобов'язання у 2022 році становили 17 868 000 грн., 15 810 000 грн. - у 2023 та 20 085 000 грн. у 2024.

Протягом 2022 - 2024 років запаси підприємства лише збільшувались і це показує нам позитивну динаміку. Аналіз структури запасів підприємства нам показує, що переважна група – готова продукція.

У 2022 р. запаси становили 360 800 грн. на початок звітнього року і 1 854 600 грн. на кінець звітнього року, з яких запаси готової продукції на початок року були 360 800 грн., а на кінець 1 247 900 грн.

У 2023 р. запаси становили 1 854 600 грн. на початок звітнього року і 2 535 600 грн. на кінець звітнього року, з яких запаси готової продукції на початок року були 1 247 900 грн., а на кінець 2 026 000 грн.

У 2024 р. запаси становили 2 535 600 грн. на початок звітнього року і 4 667 000 грн. на кінець звітнього року, з яких запаси готової продукції на початок року були 2 026 000 грн., а на кінець 3 616 100 грн.

Аналіз проводився за показниками фінансової звітності підприємства за 2024 рік (Додаток А), 2023 рік (Додаток Б) та 2022 рік (Додаток В).

Від того, як налаштовано облік на підприємстві залежить його рівень економічного розвитку. Витрати на оплату праці, штрафні платежі, санкції будуть мінімізовані якщо облік буде вибудовано правильно, а у бухгалтерів буде більше часу на аналіз показників діяльності.

Бухгалтерський облік ТОВ «Тайкульт» здійснюється на безперервній основі. Чи створювати бухгалтерську службу з головним бухгалтером чи вводити посаду до штатного розпису, чи скористатись аутсорсом чи власник/директор самостійно складатиме фінансову звітність підприємства обирають самі. На ТОВ «Тайкульт» було створено окремий бухгалтерський відділ яким керує головний бухгалтер та підпорядковується директору підприємства. За кожну ділянку роботи відповідальний окремий бухгалтер. Штат бухгалтерії складається з головного бухгалтера, помічника головного бухгалтера, бухгалтера первинної документації, бухгалтера по оплатам (розрахунок з постачальниками, нарахування та виплата заробітної плати), головного касира, технолога, бухгалтерів з матобліку.

Головний бухгалтер підприємства відповідає за організацію бухгалтерського обліку та реєстрацію фактів здійснення господарських операцій, опрацювання документів, реєстрів протягом встановленого терміну. Відповідно до зазначеного в ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову

звітність в Україні» основними обов'язками головного бухгалтера є забезпечення дотримання вимог ведення обліку, складання, подання фінансової звітності в законодавчо установлені терміни, достовірність та своєчасність відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках, здійснює контроль та аналізує стан бухгалтерського обліку відокремлених структурних підрозділів підприємства [12].

Підприємство має власну печатку з найменуванням, облікову політику, фірмові бланки, самостійний баланс, поточні рахунки в банках в іноземній та національній валюті. Управління ТОВ «Тайкульт» здійснюється відповідно до Статуту підприємства та його організаційної структури, посадових інструкцій і положень.

Облікова політика підприємства є першим, на що звертають увагу при державній перевірці. Власники підприємства, його керівник, управлінський персонал відносяться до внутрішньо зацікавлених осіб.

За подання та складання звітності відповідає головний бухгалтер. Контроль за дотриманням виконання вимог облікової політики покладено на головного бухгалтера.

Облікова політика підприємства регулюється Бюджетним кодексом України, Податковим кодексом, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Планом рахунків бухгалтерського обліку, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» [38]. Для підприємства облікова політика надає такі переваги: встановлює єдині правила бухгалтерського обліку на підприємстві, мінімізує ризики, прописує правила контролю, підвищує ефективність управління процесами підприємства, встановлює чіткий порядок оцінки та класифікації операцій, зазначає методи амортизації та списання, описує правила документообігу.

Наказ про облікову політику складається з 2 частин:

1. основна частина – містить інформацію про організацію роботи, організаційно - технічні засади, методологічні засади;

2. додатки.

Наказ про облікову політику ТОВ «Тайкульт» представело у Додатку Г.

До елементів з яких складається наказ входять: амортизація, статті калькулювання, вартісні ознаки предметів що входять до МНМА, методи вибуття запасів, резерв сумнівних боргів, переоцінка і т. д.

Запаси підприємства відображаються в обліку за первісною вартістю. Оцінку вибуття запасів здійснюють методами:

- при відпусканні у виробництво – метод ФІФО;
- при відпусканні у реалізацію – метод ФІФО.

Згідно з НП(С)БО 6, виправлення помилок здійснюють коригуванням сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітнього року. Повторно відображено порівняльну інформацію в фінансовій звітності за рахунок виправлення помилок минулих періодів [39].

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Й ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

2.1 Документування операцій з обліку виробничих запасів підприємства

ТОВ «Тайкульт» здійснює ведення бухгалтерського обліку запасів відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси». Підприємство як займається самостійним виготовленням запасів, так і придбає їх у постачальників.

Правильна організація первинного обліку запасів має значний вплив на правильність списання використаної для виробництва сировини, оцінку незавершеного виробництва та відображення у звітності, є одним з засобів контролю цілей господарської діяльності та правильним використанням ресурсів забезпечення систематичного та безперервного обліку інформації [40]. Щоб робота виконувалась вчасно, поетапно і з високою ефективністю, - необхідно розробити графік документообігу, чітко вказавши строки підготовки первинної документації та її передачі бухгалтеру. Документообіг – це впорядкований процес руху (від їх оформлення до архівування) документів на підприємстві. Алгоритм отримання документів для архівації ТОВ «Тайкульт» представлено на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 – алгоритм отримання первинних документів ТОВ «Тайкульт» для їх архівації

Процес формування облікових реєстрів на підприємстві передбачає собою систематизацію та узагальнення даних, що містяться в первинних документах в бухгалтерських програмах для систематизації та хронологічності ведення обліку. Регістр формується на основі інформації з первинних документів, які засвідчують факт здійснення господарської операції. Паперові реєстри складаються з книг, журналів, відомостей, карток, окремих листів, а електронні реєстри з машинограм які створені комп'ютерними програмами. Сучасними підприємствами зазвичай використовується автоматизована форма ведення бухгалтерського обліку.

До переліку основних типових документів пов'язаних з виробничими запасами відносяться:

- договори з постачальником (Додаток Д);
- накладні від постачальника (Додаток Ж);
- податкові накладні;
- товарно-транспортні накладні (Додаток И);
- прибуткові та видаткові касові ордери (Додаток К);
- акти приймання матеріалів;
- накладна вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) (Додаток Л);
- акт списання запасів (Додаток М);
- лімітно-забірні картки;
- акт на розкомплектацію;
- акт на доукомплектацію.

В Додатку Н наведено приклад рахунку на оплату постачальника ТОВ «Тайкульт» та рахунок фактуру на імпорт пива. Первинний облік підприємство веде в паперовому вигляді та електронному. На рисунку 2.2 відображено порядок обліку запасів.

Рисунок 2.2 – Порядок обліку запасів в бухгалтерії

Джерело: згруповано автором

За алгоритмом, рисунка 2.3 паперові документи потрапляють до бухгалтерської програми.

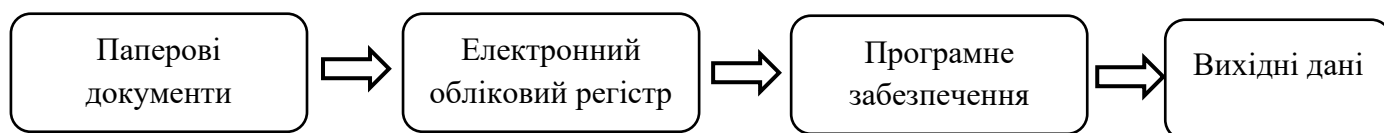

Рисунок 2.3 – схема надходження паперових документів до комп'ютерної форми ведення обліку

Джерело: згруповано автором

Застосування цифрових засобів ведення обліку передбачає обробку даних, що складається з 3 етапів.

1 етап – дані збираються, реєструються. Початкові дані заносяться до пам'яті комп'ютера, тоді групуються та узагальнюються за допомогою програм.

2 етап – формуються дані. Бухгалтерські проведення формуються в журналі, здійснюється контроль за процесом та обробляються дані, що були занесені до масивів даних.

3 етап – виводяться результати за період. Отримуються результати у вигляді аналітичних таблиць, довідок по рахунках або ж просто виведення необхідної інформації на монітор комп'ютера [41].

Перед оприбуткуванням запасів на склад вони проходять перевірку на відповідність, а саме: чи відповідної якості товар, чи відповідає фактична кількість вказаній в документах, чи та продукція надходить. Надходження товару оформляється або прибутковим ордером або накладними від постачальника.

У випадку виявлення розбіжностей між документами і фактом, складається Акт про приймання матеріалів (і у випадку надходження без платіжних документів). Такий Акт складається комісією призначеною директором, а до її складу входять: завідувач складу, представник відділу постачання та ін. Цей документ – це підстава для оприбуткування матеріалів. Якщо матеріали надійшли без підтверджуючих документів складається Наказ про надходження матеріалів без документів. Такі документи завідувач складу повинен передати у визначені на підприємстві терміни до бухгалтерії разом з іншими документами від постачальників, рахунками, договорами та актами.

Матеріальні цінності, що надійшли від постачальника автомобільним транспортними оприбутковують на склад за товарно-транспортною накладною.

У випадку коли матеріальні цінності різняться в одиницях вимірювання (надходження в одній, споживання в іншій), зберігання і відпуск відображають у двох одиницях виміру.

Бухгалтерія відповідальна за своєчасність оформлення надходження матеріалів. За відсутності рахунків, рахунків-фактур необхідно своєчасно слідкувати за отриманням рахунків від постачальників, створити окремий облік розрахунків та проводити на постійній основі звіряння з постачальником (Акт звірки).

При внутрішньому переміщенні запасів з одного відділу підприємства до іншого створюють накладну з внутрішнього переміщення в якій вказується перелік товарно матеріальних цінностей разом з підписами отримувачів. У такому випадку прибутковий ордер не оформлюється.

Відомості залишків запасів складаються на підставі залишків на 1-е число місяця, що виводяться по всіх номенклатурних номерах карток складського обліку. Їх використовують при порівнянні даних синтетичного та аналітичного обліку запасів [40, 229].

За лімітно-забірними картками і накладними-вимогами відбувається відпуск виробничих запасів для внутрішньогосподарських потреб підприємства. При одноразовому відпуску матеріалів використовують накладну-вимогу. Коли ж відпуск матеріалів здійснюється багаторазово, за місяць до отримання матеріалів заповнюються лімітно-забірні картки. Вона в собі містить інформацію про ліміт кількості відпуску на місяць. Відповідно до виробничої програми цеху, норм витрат матеріалів, існуючих у цеха невикористаних на початок місяця залишків матеріалів, ліміт може встановлюватись на кожне замовлення окремо.

Лімітно-забірна картка складається в двох примірниках, один з яких до початку місяця відправляється на склад, а інший у цех. У реєстрі реєструються лімітно-забірні картки які видаляють, а їх копія передається на зберігання до бухгалтерії. Бухгалтерія здійснює контроль за своєчасною здачею цих карток.

Завідуючий складом визначає невикористаний ліміт запасів після обліку кількості використаних матеріалів у 2 примірниках карток. Факт відпуску матеріалів засвідчено двома підписами, того, хто отримує матеріали та завідуючого

складу. В кінці місяця або у випадку закінчення ліміту, лімітно-забірні картки повертають в бухгалтерію.

За договорами, наказами розпорядженнями матеріали також можуть підлягати реалізації. Товарно-транспортною накладною оформлюється як відпуск так і надходження матеріалів.

Форма М-19 (матеріальні звіти) складається за обліковою вартістю, найменуванню, кількістю щомісяця за матеріалами, що містяться у підзвіті робітників. На основі М-19 бухгалтер складає зведений звіт не тільки за об'єктами, а і загалом по підприємству у грошовому вимірі.

Отже, організація аналітичного та синтетичного обліку на підприємстві ТОВ «Тайкульт» забезпечує безперервність, систематичність, актуальність інформації про рухи на рахунках підприємства. Правильно побудований документообіг на підприємстві, застосування електронних форм ведення обліку дозволяють відображати здійснені операції своєчасно та оперативно зіставляти фактичні залишки з обліковими та мінімізувати ризики підприємства, пов'язані з можливими помилками чи ризиками втрати всіх даних. Правильність аналітичного та синтетичного обліку на пряму залежить від налагодженості формування реєстрів обліку.

Підхід ТОВ «Тайкульт» до організації обліку виробничих запасів є комплексним та ефективним. Наявність графіку документообігу, первинних форм ведення обліку та регулярного проведення інвентаризацій забезпечують якість та повноту облікової інформації. Якісна та повна інформація бухгалтерського обліку є основою для прийняття управлінських рішень.

2.2 Особливості аналітичного і синтетичного обліку виробничих запасів підприємства

Для обліку виробничих запасів, як і для обліку будь яких інших об'єктів обліку використовують план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,

зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Ці рахунки – є ідентифікаторами, які використовують для запису та узагальнення збільшення чи зменшення активів, зобов'язань, доходів чи витрат. На цих рахунках у бухгалтерському обліку систематизується інформація, що надходить з первинних документів підприємства. Інструкцією про застосування плану рахунків встановлено порядок використання рахунків та їх призначення [42].

Синтетичний облік – це узагальнення даних бухгалтерського обліку в грошовому вимірі про господарські операції, активи та зобов'язання підприємства. ТОВ «Тайкульт» використовує для ведення синтетичного обліку запасів рахунки 2 класу:

- Рахунок 20 – «Виробничі запаси». Узагальнює інформацію про наявні у підприємства сировину і матеріали, паливо, тару, будівельні матеріали та ін. та їх рух ;
- Рахунок 22 – «Малоцінні та швидкозношувані предмети». Призначений для обліку та узагальнення інформації про малоцінні та швидкозношувані предмети, що знаходяться у складі запасів;
- Рахунок 23 – «Виробництво». Показує інформацію про витрати на виробництво;
- Рахунок 25 – «Напівфабрикати». Використовується для обліку та узагальнення інформації про такі напівфабрикати, як попередньо нарізане м'ясо, очищені морепродукти, підготовлена локшина, тісто, бульйони тваринного та рослинного походження і соуси власного виробництва;
- Рахунок 26 – «Готова продукція». Використовується для обліку та узагальнення інформації про приготовані до вживання страви;
- Рахунок 28 – «Товари». Використовується для обліку та узагальнення інформації про товарно-матеріальні цінності, що в майбутньому підлягатимуть продажу.

Рахунок 20 «Виробничі запаси» є активним і балансовим. На досліджуваному підприємстві в оборотно-сальдовій відомості за цим рахунком

можна побачити інформацію про господарські операції пов'язані з виробничими запасами за місцями їх зберігання. За дебетом рахунку відображається надходження виробничих запасів на баланс підприємства, а за кредитом рахунку відображається їх відпуск у виробництво, реалізацію чи переробку та суму уцінки [14].

Інструкція по застосуванню плану рахунків показує нам, що рахунок «Виробничі запаси» 20 кореспондує з дебетом і кредитом певних рахунків, таких як (табл.2.1):

Таблиця 2.1 – кореспондуючі рахунки до рахунку 20

Кореспонденція 20 рахунку «Виробничі запаси»	
За дебетом з кредитом рахунків	За кредитом з дебетом рахунків
1	2
20 «Виробничі запаси»	15 «Капітальні інвестиції»
23 «Виробництво»	20 «Виробничі запаси»
24 «Брак у виробництві»	23 «Виробництво»
26 «Готова продукція»	24 «Брак у виробництві»
27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»	28 «Товари»
	37 «Розрахунки з різними дебіторами»
	39 «Витрати майбутніх періодів»
28 «Товари»	42 «Додатковий капітал»
37 «Розрахунки з різними дебіторами»	47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів»
40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»	
42 «Додатковий капітал»	80 «Матеріальні витрати»
46 «Неоплачений капітал»	84 «Інші операційні витрати»
48 «Цільове фінансування і цільові надходження»	
	91 «Загальновиробничі витрати»
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	92 «Адміністративні витрати»

	93 «Витрати на збут»
64 «Розрахунки за податками і платежами»	94 «Інші витрати операційної діяльності»
68 «Розрахунки за іншими операціями»	
71 «Інший операційний дохід»	

Продовження таблиці 2.1

1	2
74 «Інші доходи»	
68 «Розрахунки за іншими операціями»	
74 «Інші доходи»	

Джерело: згруповано за інформацією [4]

Рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» є активним. За дебетом рахунку 22 відображено придбані за первісною вартістю чи виготовлені малоцінні швидкозношувані предмети. За кредитом цього рахунку показують відпуск в експлуатацію малоцінних та швидкозношуваних предметів зі списанням на рахунки обліку витрат, списання нестач і втрат від псування цих предметів.

Рахунок 23 «Виробництво» - активний. На ньому узагальнено інформацію про витрати на виробництво продукції. За його дебетом показують прямі витрати (матеріали, оплата праці та ін.), розподілені загальновиробничі витрати, втрати від бракованої продукції, а за кредитом вартість виробничої собівартості виготовленої продукції, вартість виконаних робіт, собівартість виготовлених у допоміжних виробництвах виробів.

Рахунок 25 «Напівфабрикати» - активний. Узагальнює інформацію про наявні в підприємства напівфабрикати власного виробництва та їх рух. Використовується підприємствами, які не лише ці напівфабрикати використовують, а і реалізують на сторону.

Рахунок 26 «Готова продукція» - активний та відображає інформацію про готову продукцію підприємства.

Рахунок 28 «Товари» - активний. На ньому ведеться облік тари, товарно-матеріальних цінностей призначених для продажу. Зазвичай його використовують торгові, збутові та заготівельні підприємства.

Сутність бухгалтерського обліку виробничих запасів полягає у відкритті рахунку за номенклатурним номером для кожного виду матеріалу (аналітичного рахунку).

Аналітичний облік – це облік на підприємстві, що надає більш деталізовану інформацію бухгалтерського синтетичного рахунку по його субрахункам.

ТОВ «Тайкульт» використовує такі субрахунків:

- 201 «Сировина і матеріали»;
- 203 «Паливо»;
- 205 «Будівельні матеріали»;
- 209 «Інші матеріали».

Для обліку господарських матеріалів використовується субрахунок 209 «Інші матеріали», для товарів використовується рахунок 281 «Товари на складі», для малоцінних та швидкозношуваних предметів 221 «Малоцінні та швидкозношувані предмети».

Відображення придбання виробничих запасів ТОВ «Тайкульт» за кошти наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Відображення в обліку операцій по придбанню запасів за кошти ТОВ «Тайкульт»

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Отримано від постачальника продукцію	201	631
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
Перераховано кошти постачальнику	631	311

Джерело: згруповано за інформацією [14,42]

Вибуття запасів відбувається при їх списанні, використанні та реалізації. До причин вибуття відноситься передача у виробництво, безоплатна передача, реалізація, нестача, псування та використання адміністративних чи збутових потреб. Списання запасів у виробництво продукції ТОВ «Тайкульт», що займається ресторанним бізнесом на прикладі наведено в таблиці 2.3 та 2.4.

Таблиця 2.3 - Відображення в обліку списання запасів у виробництво на ТОВ «Тайкульт»

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Оприбутковано продукти харчування придбані в постачальника	201	631
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
Списано продукти на виробництво страв	23	201
Оприбутковано готові страви	26	23
Списано собівартість реалізованих страв	901	26

Джерело: згруповано за інформацією [14,42]

Таблиця 2.4 – Відображення в обліку операцій пов'язаних з процесом вибуття виробничих запасів на ТОВ «Тайкульт»

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Списано на основне виробництво	23	20
Використання на адміністративні потреби (миючі засоби, папір)	92	20
Використання для збуту (пакувальні матеріали, одноразові столові прибори)	93	20
Реалізація запасів	902	20
Безоплатна передача запасів	949	20
Псування запасів під час зберігання	947	20

Джерело: згруповано за інформацією [14,39]

В таблицях відображено весь процес обліку виробничих запасів починаючи від їх придбання за кошти до їх вибуття внаслідок їх списання на виробництво, від псування продукції, реалізації, безоплатної передачі, адміністративних та збутових потреб.

Отже, підприємство дотримується чітко встановлених вимог щодо застосування Інструкції «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку

активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, що дозволяє формувати повну інформацію про види запасів, їх структуру, призначення. Облік запасів на підприємстві ведеться відповідно до чинного законодавства (НП(С)БО, МСБО, Законів України, інструкцій). Деталізована структура запасів підприємства дозволяє покращити контроль за ресурсами підприємства та оптимізувати виробничі процеси.

2.3 Розкриття інформації про виробничі запаси в умовах застосування сучасних інформаційних систем у фінансовій звітності

Фінансова звітність ТОВ «Тайкульт», як і будь якого іншого українського суб'єкта господарювання є важливим та незамінним джерелом, з якого внутрішні і зовнішні користувачі отримують необхідну їм інформацію. Вона є обов'язковою та відображає інформацію про поточний фінансовий стан підприємства та результати його діяльності. Виходячи з неї внутрішні користувачі приймають важливі управлінські рішення, а зовнішні користувачі приймають на її основі рішення про інвестування. Фінансову звітність підприємства за 2024 рік представлено в Додатку А. Звітність за 2023 рік представлено в Додатку Б та за 2022 рік в Додатку В.

Для забезпечення зрозумілості фінансової звітності вона повинна містити інформацію про підприємство: його назву, організаційно-правову форму, місцезнаходження, короткий опис основної діяльності, середню кількість працівників, звітний період, валюту звітності та одиницю її виміру, інформацію про попередній звітний період, облікову політику зі змінами в ній, консолідацію звітів, припинення певних видів діяльності, обмежень щодо володіння активами, участь в спільних підприємствах, знайдені невідповідності минулих періодів та пов'язані з цим виправлення, переоцінку статей, дату затвердження фінансової звітності та повідомлення про складання звітності за МСФЗ.

Від операційної, інвестиційної на фінансової діяльності підприємства залежить валюта балансу, яка змінюється кожного року. У фінансовій звітності

міститься інформація про наявні у підприємства ресурси та майно. Кожна стаття Балансу (Звіт про фінансовий стан) відображає певну категорію активу і розташовані відповідно до збільшення ліквідності.

Під час дослідження фінансової звітності ТОВ «Тайкульт» було розглянуто відображення виробничих запасів підприємства.

На рисунку 2.4 наведено виробничі запаси ТОВ «Тайкульт».

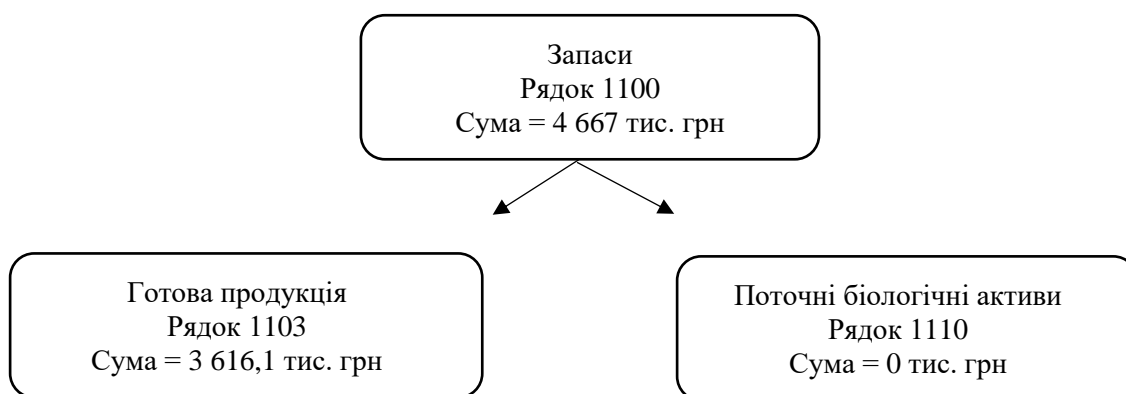

Рисунок 2.4 – Схема складу виробничих запасів ТОВ «Тайкульт» в розділі 2 «Оборотні активи» в Балансі (Додаток А)

Джерело: згруповано автором

Баланс (Звіт про фінансовий стан) складається з 2 розділів: активу і пасиву.

Актив Балансу включає в себе з III розділи:

1. Необоротні активи;
2. Оборотні активи;
3. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття.

Пасив балансу складається з V розділів:

1. Власний капітал;
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення;
3. Поточні зобов'язання і забезпечення;
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття;
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду.

Примітки до фінансової звітності є одним з компонентів річної фінансової звітності підприємства [13]. Відповідно до пункту 6 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», примітки – показники та пояснення, що повністю розкривають інформацію про фінансовий стан підприємства, рух коштів і результати його діяльності.

Метою приміток є:

- забезпечення зрозумілості і достовірності показників;
- надання розширеної інформації (для кредиторів, інвесторів, власників, податковій);
- розкриття облікової політики;
- пояснення відхилень або змін показників у порівнянні з попередніми періодами;
- показати ризики, зобов'язання яких відсутні у Балансі [13,43,44].

Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів є формами звітності з узагальненням показників, а примітки до фінансової звітності ці показники деталізують та складаються з 15 розділів. У таблиці 2.5 відображено різницю вимог до складання приміток за НП(С)БО та МСФЗ.

Таблиця 2.5 – Порівняльна таблиця вимог складання приміток за НП(С)БО та МСФЗ, МСБО

Критерій	НП(С)БО	МСБО, МСФЗ
1	2	3
Нормативна база	НП(С)БО 9 «Засапи» НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	МСБО 2 «Запаси» МСФЗ 1 «перше застосування міжнародних стандартів звітності»
Мета розкриття	Надання інформації про склад та оцінку запасів	Надання інформації про запаси, методи оцінки, ризики
Методи оцінки запасів	Розкриття методу оцінки вибуття запасів	Розкриття методу оцінки вибуття запасів (метод ЛІФО заборонено)
Первісна оцінка	За первісною вартістю (ціна придбання + транспортно-заготівельні витрати)	За первісною вартістю (ціна придбання + транспортно-заготівельні витрати)
Подальша оцінка	Первісна вартість або чиста вартість реалізації (менша з них)	Первісна вартість або чиста вартість реалізації (менша з них)

Продовження таблиці 2.5

1	2	3
Розкриття приміток у	<ul style="list-style-type: none"> склад запасів; метод оцінки вибуття; сума запасів у заставі; дані про списання, втрати та уцінку. 	<ul style="list-style-type: none"> Оцінка запасів; Загальна балансова вартість та класифікація; Сума списань; сума запасів у заставі; вплив зміни політики оцінки на фін. результат
Уцінка запасів	Відображається в складі витрат звітного періоду	Визнається як витрати, розкривається сума уцінки та сторнування
Зміни облікової політики	За наявності – у примітках	Обов'язкове, потрібно зазначити що передано як заставу
Подання балансі у	Загально у рядку 1100	Можлива деталізація по категоріям з деталізацією у примітках
Додаткова інформація	Нестачі, надлишки чи псування	Аналіз ризиків, що пов'язані з зберіганням чи зміною їх вартості

Джерело: згруповано за інформацією [1,2,13,21,43,44,45]

Щодо запасів у примітках до фінансової звітності відображається інформація про:

- методи оцінки запасів;
- балансову вартість запасів відображених за:
чистою вартістю реалізації;
переданих на переробку, комісію, заставу;
- суму збільшення чистої вартості реалізації [8].

Стаття «Запаси» рядок 1100 в Балансі (Звіті про фінансовий стан) відображає загальну вартість запасів утримуваних для продажу, для виробництва і в майбутньому продажу готової продукції та споживання при виробництві чи управлінні підприємства.

В звіті про фінансові результати діяльності підприємства у рядку з кодом 2180 « Інші операційні витрати» відображено:

- втрати від знецінення запасів;
- собівартість необоротних активів, виробничих запасів, що утримуються для продажу та групи вибуття;

- відрахування на створення резерву сумнівних боргів;
- втрати від операційних курсових різниць;
- всі інші витрати від операційної діяльності та відрахування на забезпечення майбутніх операційних витрат [8, с. 40].

У ТОВ «Тайкульт» за звітний період 2024 року рядок 2180 «Інші операційні витрати» складає 10 580,5 тис. грн., за аналогічний період попереднього року (2023 рік) складає 7 006,1 тис. грн., а у 2022 році цей показник становив 6 610,3 тис. грн.. У 2024 році в порівнянні з 2023 роком інші операційні витрати зросли на 51%, а в порівнянні з 2022 роком на 60%. У відповідності з вищенаведеними даними прослідковується тенденція зростання темпів витрат які випереджають динаміку попередніх років, що свідчить про збільшення адміністративних, збутових та комунальних витрат, ріст інфляційного навантаження, збільшення обсягів реалізації продукції та розширення діяльність підприємства.

Бухгалтерським звітом, який поєднує в собі інформацію про залишки на початок і кінець звітного періоду є оборотно-сальдова відомість. Її також використовують при підготовці звітності оскільки вона в собі підсумовує дані по бухгалтерським рахункам. Також вона є інструментом за допомогою якого перевіряється зв'язок балансу та рахунків.

Оскільки запаси придбаються за кошти підприємства, - на ньому оформлюються видаткові касові ордери (Додаток К). Придбання запасів можливе як за готівкові кошти так і за безготівкові кошти. При безготівковій оплаті товару підприємство оформляє платіжне доручення (Додаток П), на основі якого банк перераховує кошти одержувачу. В оборотно-сальдовій відомості рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті» розкрито інформацію про початкові залишки, обороти за період, кінцеві залишки, деталізацію статей руху коштів відповідно до кореспондуючих рахунків. Ознайомитись з оборотно-сальдовою відомістю рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті» можна за допомогою рисунку 2.5.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"						
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 311 за 2024 р.						
Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)						
Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Банківські рахунки						
Статті руху грошових коштів						
311	122 940,89		23 657 493,89	23 744 946,20	35 488,58	
додатковий в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м.Київ	723,34				723,34	
Основний в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м.Київ	122 217,55		22 680 209,42	22 767 661,73	34 765,24	
адвокат				575 114,00		
акцизний податок				414 180,00		
благодійна допомога				158 460,00		
Валютно-обмінні операції				326 523,70		
Виручка			13 911 139,31			
відсоток банку, погашення кредиту				2 883,36		
війський збір				12 049,75		
есв 22%				179 587,72		
есв 8,41%				8 150,08		
інтернет				12 000,00		
комісія банку				53 524,71		
комунальні послуги				580 228,91		
Ліцензія				8 000,00		
Митний платіж				79 571,93		
митно брокерські послуги				10 820,00		
надання послуг			1 960,00			
Обслуговування ПО айко				9 200,00		
оплата постачальнику за товари та послуги				10 779 035,38		
Оренда приміщення			80 000,00	439 421,04		
ОС, МНМА, МБП, НА, матеріали				13 902,00		

Рисунок 2.5 - Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

Основний рахунок ТОВ «Тайкульт» знаходиться у ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ», залишок якого на початок року був 122 217,55 грн., а на допоміжному рахунку в ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ» складав 723,34 грн. Початковий залишок за 311 бухгалтерським рахунком становив 122 940,89 грн., а кінцевий – 35 488,58 грн.

Дебетові обороти за 2024 рік зазначено в розмірі 23 657 493,89 грн., а кредитовий оборот в розмірі 23 744 946,2 грн. Кінцеве сальдо становить 35 488,58 грн. Розписані на рисунку 2.4 статті показують призначення платежів здійснених ТОВ «Тайкульт» чи вид надходження коштів на підприємство. До надходжень за рахунками відноситься: виручка, надання послуг та оренда приміщення. До списань належить: акцизний податок, благодійна допомога, валютно-обмінні операції, адвокатські послуги, комунальні послуги, комісія банку, інтернет, ліцензія, митні платежі, оплата товарів та послуг, оренда приміщення, обслуговування ПЗ, послуги брокерів, юридичні та інші витрати. Оплата

постачальникам, оренда, комісії банку, митні платежі та податки – найбільші списання.

Оборотно-сальдову відомість Товариства з обмеженою відповідальністю «Тайкульт» по бухгалтерському рахунку 20 «Виробничі запаси», де підприємством ведеться облік представлено на рисунку 2.6.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"						
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 20 за 2024 р.						
Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)						
Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Податкове призначення						
Номенклатура						
Склади						
20	452 935,89		2 969 794,48	2 629 929,87	792 800,50	
Опод. ПДВ	452 935,89		2 969 794,48	2 629 929,87	792 800,50	
ARO ТУАП ПАП 2Ш 24РУЛ .			4 677,79	4 677,79		
Господарський_209			4 677,79	4 677,79		
Kimberly-Clark Scott SLIMROLL рушники в рулонах, білі 2 шар 190 м			685,52	685,52		
Господарський_209			685,52	685,52		
Бензин автомобільний "VENTUS 95" А-95-Євро5-Е0 згідно ДСТУ 7687:2015	219 429,63				219 429,63	
Основний склад ТП_28	219 429,63				219 429,63	
БІЛА М50051/М50059 Личкувальна плитка			23 989,04		23 989,04	
Склад інший			23 989,04		23 989,04	
Бокс для архівації документів 80мм			558,00	558,00		
Господарський_209			558,00	558,00		
Гніт свічковий 20*7			3 501,25	3 501,25		
Господарський_209			3 501,25	3 501,25		
Губки Супер Піна 95*65*38 мм 8 шт			91,47	91,47		
Господарський_209			91,47	91,47		
Зат Ultracolor PLUS 100/2кг білий Затирка однокомпонентна			1 412,50		1 412,50	

Рисунок 2.6 – Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 20 «Виробничі запаси»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

В оборотно-сальдовій відомості по рахунку 20 «Виробничі запаси» можна побачити наявність та рух запасів що використовуються підприємством, склади на які вони потрапляють у програмі. За дебетом відображено їх надходження, а за кредитом - списання у виробництво. Натиснувши на знак «->» поряд з номенклатурою можна або прибрати з загального списку склад на який продукція потрапляє в програмі, або навпаки його відобразити. Кінцеве дебетове сальдо бухгалтерського рахунку 792 800,50 грн., що свідчить про збільшення виробничих залишків запасів протягом 2024 року.

Оборотно-сальдова відомість рахунку 201 «Сировина і матеріали» розкриває наявність і рух основних матеріалів використовуваних підприємством і сировини, що використовується для виготовлення готової продукції. За допомогою цього рахунку можна відстежити залишки запасів на підприємстві, надходження цих запасів та їх використання. На рисунку 2.7 представлено оборотно-сальдову відомість бухгалтерського рахунку 201.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 201 за 2024 р.

Рахунок	Показники	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Податкове призначення							
Номенклатура							
Склади							
201	БО	3 083,45		25 401,54		28 484,99	
	Кіп.	1,000		66,920		67,920	
Опод. ПДВ	БО	3 083,45		25 401,54		28 484,99	
	Кіп.	1,000		66,920		67,920	
БІЛА М50051/М50059 Личкувальна плитка	БО			23 989,04		23 989,04	
	Кіп.			61,920		61,920	
Склад інший	БО			23 989,04		23 989,04	
	Кіп.			61,920		61,920	
Зат Ultracolor PLUS 100/2кг білий	БО			1 412,50		1 412,50	
Затирка однокомпонентна	Кіп.			5,000		5,000	
Склад інший	БО			1 412,50		1 412,50	
	Кіп.			5,000		5,000	
Термопринтер ASAP POS С80220-UE чорний	БО	3 083,45				3 083,45	
	Кіп.	1,000				1,000	
Основний склад ТП_28	БО	3 083,45				3 083,45	
	Кіп.	1,000				1,000	
Разом	БО	3 083,45		25 401,54		28 484,99	
	Кіп.	1,000		66,920		67,920	

Рисунок 2.7 – Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 201 «Сировина і матеріали»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

В оборотно-сальдовій відомості по рахунку 201 «Сировина і матеріали» ТОВ «Тайкульт» відображає рух та залишки виробничих запасів за деталізацією місць зберігання та номенклатурою. На початок 2024 року ТОВ «Тайкульт» вже володіло запасами на складах на суму 3 083,45 грн. На кінець року було сформовано дебетове сальдо в розмірі 28 484,99 грн., що свідчить про збільшення кількості запасів на зберіганні протягом року і те, що їх не було списано. Відсутність кредитового сальдо свідчить, що запаси не списувались у виробництво та не використовувались (або ж це не було відображено в обліку). Неправильне відображення запасів в обліку обумовлене затримками оформлення первинних документів, складнощами передачі інформації між підрозділами, помилками

бухгалтера чи технічними проблемами. Відсутність списань напряду має вплив на собівартість продукції (її зниження), фінансовий результат (завищений) та ризик накопичення зіпсованих запасів.

Оборотно-сальдова відомість рахунку 203 «Паливо» показує, чи був рух паливно-мастильних матеріалів та талонів на пальне. Таке паливо використовується підприємствами для технологічних потреб, використання транспорту, виробництва опалення та енергії. На цей рахунок потрапляють: мастильні матеріали, паливо, талони на паливо, нафта, запаси газу. На рисунку 2.8 представлено оборотно-сальдову відомість бухгалтерського рахунку 203.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 203 за 2024 р.

Рахунок	Показники	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Податкове призначення							
Номенклатура							
Склади							
203	БО	448 502,61				448 502,61	
	Кіп.	8 600,000				8 600,000	
Опод. ПДВ	БО	448 502,61				448 502,61	
	Кіп.	8 600,000				8 600,000	
Бензин автомобільний "VENTUS 95" А-95-Євро5-Е0 згідно ДСТУ 7687:2015	БО	219 429,63				219 429,63	
	Кіп.	4 400,000				4 400,000	
Основний склад ТП_28	БО	219 429,63				219 429,63	
	Кіп.	4 400,000				4 400,000	
Паливо дизельне "VENTUS DIESEL" Євро5-В0 згідно ДСТУ 7688:2015	БО	226 178,98				226 178,98	
	Кіп.	4 100,000				4 100,000	
Основний склад ТП_28	БО	226 178,98				226 178,98	
	Кіп.	4 100,000				4 100,000	
скраплений газ	БО	2 894,00				2 894,00	
	Кіп.	100,000				100,000	
Основний склад ТП_28	БО	2 894,00				2 894,00	
	Кіп.	100,000				100,000	
Разом	БО	448 502,61				448 502,61	
	Кіп.	8 600,000				8 600,000	

Рисунок 2.8 – Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 203 «Паливо»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

В оборотно-сальдовій відомості по рахунку 203 «Паливо» сальдо на початок 2024 року становило 448 502,61 грн. і в подальшому не мало руху по цьому рахунку. За цей рік обороти по рахунку відсутні. Це вказує на відсутність закупівель палива та його невикористання. Запаси згідно даної ОСВ або не списуються програмою (що необхідно виправити), або не використовувались і не мають документального підтвердження фактичних витрат. Запаси цього рахунку складаються з бензину (залишок 51% від кількості та складає ~ 49% вартості),

дизелю (залишок 47,7% від кількості та складає ~ 50,4% вартості) та газу (залишок 1,1% від кількості та складає < 1% вартості). Згідно залишків газ може бути просто залишковим товаром. Відсутність руху по рахунку ймовірно вказує на невідповідність фактичних залишків зазначеним в бухгалтерському обліку. Для впевненості слід провести інвентаризацію, перевірити документообіг та акти списання.

Оборотно-сальдова відомість рахунку 205 «Будівельні матеріали» показує рух та наявність матеріалів для будівництва і узагальнює інформацію про них. На ТОВ «Тайкульт» оборотно-сальдова відомість бухгалтерського рахунку 205 не містить жодної інформації, з чого робимо висновок, що підприємство немає об'єктів незавершеного виробництва для яких ці матеріали були б потрібні та не здійснює будівельної діяльності.

В оборотно-сальдовій відомості по рахунку 209 «Інші матеріали» можна побачити наявність та рух запасів таких як кислота стеаринова, паперові контейнери (використовуються при доставці), рушники в рулонах, губки, картриджі для принтерів, коробки для архівних боксів. Дебет нам показує надходження на підприємство, а кредит показує вибуття. На рисунку 2.9 представлено оборотно-сальдову відомість рахунку 209.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 209 за 2024 р.

Рахунок Податкове призначення Номенклатура Склади	Показники	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
209	БО	1 349,83		2 944 392,94	2 629 929,87	315 812,90	
	Кіп.	41,000		244 954,000	227 699,000	17 296,000	
Опод. ПДВ	БО	1 349,83		2 944 392,94	2 629 929,87	315 812,90	
	Кіп.	41,000		244 954,000	227 699,000	17 296,000	
АРО ТУАЛ ПАП 2Ш 24РУЛ.	БО			4 677,79	4 677,79		
	Кіп.			30,000	30,000		
Kimberly-Clark Scott SLIMROLL рушники в рулонах, білі 2 шар 190 м	БО			685,52	685,52		
	Кіп.			3,000	3,000		
Бокс для архівації документів 80мм	БО			558,00	558,00		
	Кіп.			30,000	30,000		
Гніт свічковий 20*7	БО			3 501,25	3 501,25		
	Кіп.			100,000	100,000		
Губки Супер Піна 95*65*38 мм 8 шт	БО			91,47	91,47		
	Кіп.			3,000	3,000		
Картка	БО			5 430,00	5 430,00		
	Кіп.			3 000,000	3 000,000		
кислота стеаринова	БО			260,00	260,00		
	Кіп.			25,000	25,000		
Контейнер паперовий (ЛЛ0200) 65x85x105	БО			136 700,00	80 411,76	56 288,24	
	Кіп.			34 000,000	20 000,000	14 000,000	
Контейнер паперовий 100x150x75	БО			250 000,00		250 000,00	
	Кіп.			3 000,000		3 000,000	
Короб для архівних боксів, JOBMAX, крафт	БО			908,50	908,50		
	Кіп.			10,000	10,000		

Рисунок 2.9 – Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 209 «Інші матеріали»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

Найбільші залишки по рахунку 209 «Інші матеріали» мають такі товари: паперові контейнери 100*150*75 (250 000 грн.) та паперові контейнери ЛЛ0200 (56 288,24 грн.). Переважна більшість позицій протягом періоду списується повністю, що свідчить про оперативне використання матеріалів.

Оборотно-сальдову відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», де підприємством ведеться облік посуду, канцелярського приладдя, термопринтерів, кухонного приладдя та інвентарю представлено на рисунку 2.10.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"							
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 22 за 2024 р.							
Рахунок	Показники	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
Податкове призначення		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Номенклатура							
Сотейник без кришки з ручкою 28x13 см, 7 л	БО			1 157,30		1 157,30	
	Кіп.			1,000		1,000	
Степлер	БО			533,25	533,25		
	Кіп.			1,000	1,000		
стрейнер хавторн без вушок, Вар Tligger	БО	412,50			412,50		
	Кіп.	1,000			1,000		
Суміш самовирівнювальна для підлоги	БО			17 419,50		17 419,50	
	Кіп.			90,000		90,000	
Суміш універсальна "Сухий бетон"	БО			357,00		357,00	
	Кіп.			3,000		3,000	
Термопринтер	БО			3 166,65	3 166,65		
	Кіп.			36,000	36,000		
Тримач для ножів магнітний L 38 см	БО			284,90		284,90	
	Кіп.			1,000		1,000	
Тримач для ножів магнітний L 55 см	БО			346,27		346,27	
	Кіп.			1,000		1,000	
Футболка	БО	8 016,00				8 016,00	
	Кіп.	76,000				76,000	
хоз освежитель	БО	27,75				27,75	
	Кіп.	1,000				1,000	
Чарка на ніжці, 80 мл, America	БО			14 193,30	12 958,50	1 234,80	
	Кіп.			409,000	373,000	36,000	
шнур розмічальний 100 м 0,9мм на ручці	БО			97,50	97,50		
	Кіп.			1,000	1,000		
Шпаклівка уніфлот	БО			831,25		831,25	
	Кіп.			1,000		1,000	
Разом	БО	26 253,33		638 257,36	440 943,93	223 566,76	
	Кіп.	128 000		3 628 250	2 353 750	1 402 500	

Рисунок 2.10 - Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по бухгалтерському рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

Дебетове сальдо на початок року становило 26 253,33 грн., а на кінець року - 223 566,76 грн. Ознаки активного руху (виходячи з оборотності за період) по

рахунку свідчать про активну операційну діяльність підприємства, та його забезпеченість малоцінними та швидкозношуваними предметами. Переважною частиною вибулих предметів є спецодяг та приладдя, витратні матеріали та господарські товари. Якщо такі запаси певний період накопичувати, це призведе до їх морального старіння. Необхідно провести аналіз залишків малоцінних та швидкозношуваних предметів, оптимізувати їх закупівлю та контролювати реальну наявність запасів на складах.

Оборотно-сальдову відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 281 «Товари на складі», де підприємством ведеться облік алкогольних та солодких напоїв, снєків, фруктових пюре, молочних продуктів, круп, макаронних виробів, соусів, спецій та іншої бакалії представлено на рисунку 2.11.

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 281 за 2024 р.

Рахунок Податкове призначення Номенклатура Склади	Показ ники	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Основний склад ТП_28	БО	706,61				706,61	
	Кіп.	1,190				1,190	
вино белое Le Petit Buisson, Clos du Tue-Voeuf	БО	67,76				67,76	
	Кіп.						
Основний склад ТП_28	БО	67,76				67,76	
	Кіп.						
вино белое Mash Pitt Pittnauer	БО	1 781,65				1 781,65	
	Кіп.	2,685				2,685	
Основний склад ТП_28	БО	1 781,65				1 781,65	
	Кіп.	2,685				2,685	
вино белое Meinklang 0,75 л	БО			2 451,47		2 451,47	
	Кіп.			3,000		3,000	
Основний склад ТП_28	БО			2 451,47		2 451,47	
	Кіп.			3,000		3,000	
вино белое Muller-Thurgau Pur Weingut Brand	БО	245,43				245,43	
	Кіп.	0,475				0,475	
Основний склад ТП_28	БО	245,43				245,43	
	Кіп.	0,475				0,475	
вино белое Perfect Day Pittnauer	БО			34 488,41	23 480,25	11 008,16	
	Кіп.			46,500	31,685	14,815	
Основний склад ТП_28	БО			34 488,41	23 480,25	11 008,16	
	Кіп.			46,500	31,685	14,815	
вино белое Revolution White Solera N V, Johannes Zillinger	БО	993,06				993,06	
	Кіп.	1,625				1,625	
Основний склад ТП_28	БО	993,06				993,06	
	Кіп.	1,625				1,625	
вино белое Riffaut Sancerre Blanc	БО	1 093,33				1 093,33	

Рисунок 2.11 - Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Тайкульт» по рахунку 281 «Товари на складі»

Джерело: згруповано автором на основі даних ТОВ «Тайкульт»

На початок року є невеликі залишки таких позицій: вино Mash Pitt Pittnauer — 1 781,65 грн., вино Muller-Thurgau Pur Weingut Brand — 245,43 грн. та вино

Revolution White Solera N V — 993,06 грн. Такі залишки запасів свідчать про низький стартовий запас. За рисунком 2.10 видно активний рух протягом року та збалансоване формування запасів. Для повільнооборотних товарів підприємству варто переглянути цінову політику, підсилити контроль за строками зберігання позицій та встановити мінімально допустимі та максимально допустимі залишки по бухгалтерському рахунку 22.

2.4 Шляхи удосконалення обліку виробничих запасів й оцінки ефективності їх використання

Оптимізація обліку на підприємстві – одна зі складових ефективного управління підприємством. Зменшення витрат підприємства, посилення контролю, його покращення, достовірність звітності – це все вплив оптимізованого обліку.

Шляхи поліпшення даного процесу:

1. Покращення механізмів переміщення та використання виробничих запасів за допомогою «хмарних» технологій, мобільних девайсів з можливістю сканування штрих- або QR-кодів та безперервної синхронізації з загальною базою даних. Це забезпечить для підприємства оперативну, точну та прозору інформацію про весь процес руху запасів на підприємстві та за допомогою «хмарних» технологій надасть до неї доступ у реальному часі, з любого місця, за допомогою різних пристроїв та без необхідності встановлення програмного забезпечення. В даному випадку підприємство не матиме додаткових витрат за користування та зберігання серверів з даними, а в час війни мінімізує ризики втрати таких серверів. QR-коди можна застосовувати при прийманні товару (працівник скануватиме код кожної позиції і інформація автоматично попадатиме до програми), при переміщенні (якщо просканувати код - відразу буде видно куди було переміщено позицію), при відпуску у виробництво (допоможе відстежити ким, куди, коли, кому було видано), допоможе пришвидшити проведення інвентаризації та допомогти в

контролі термінів придатності. Безперервна синхронізація з базою даних відобразатиме запаси одночасно для бухгалтерії, складів, у виробництві та для відділу закупівель, що в свою чергу не допустить дублювання закупівель, мінімізує надлишки та недостачі на підприємстві та дозволить робити різні аналітичні звіти в режимі реального часу.

2. Покращення обліку зберігання запасів шляхом впровадження сучасних IoT пристроїв для швидкої ідентифікації товару, моніторингу його кількості та терміну придатності та автоматичної відправки інформації до загальної бази даних. За даного впровадження буде мінімізований вплив людського фактору під час введення даних, буде наявна можливість відстеження переміщення партії по складу, а також це б прискорило приймання запасів та їх відвантаження. Для ресторанного бізнесу рекомендовано розумні ваги – за допомогою них можливо при зважуванні одразу сформувати накладну на внутрішнє переміщення; датчики тиску, які б вимірювали масу контейнерів з інгредієнтами; прилади які б допомогли вимірювати кількість рідини автоматично. Як результат впровадження таких приладів, система сама розумітиме скільки яких запасів залишилось, скільки реалізовано та чи не досягнуто мінімального рівня запасів. Перевагами впровадження сучасних IoT пристроїв є єдине джерело даних, зменшення надлишків та дифіциту, швидше приймання товару та зниження кількості помилок.

3. Регулярність проведення інвентаризації. Інвентаризація – перевірка відповідності фактичної наявності матеріалів, сировини, товарів, готової продукції. Її проводять перераховуючи, зважуючи, перемірюючи та порівнюючи з даними бухгалтерського обліку. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань – основний документ, яким регулюється порядок її проведення. Є два види інвентаризації запасів: повна і часткова. При повній інвентаризації перевіряються всі запаси підприємства, при частковій інвентаризації перевіряються окремі групи запасів підприємства. Планова проводиться за графіком на підприємстві, позапланова при крадіжках [46]. Регулярне проведення інвентаризації дозволить своєчасно коригувати облікові записи, слідкувати за їх актуальністю та

відповідністю всім стандартам. Для покращення даного процесу слід використовувати електронні інвентаризаційні відомості з метою зменшення помилок та пришвидшення опрацювання отриманих даних, розробити графік та створити сталі комісії.

4. Регулярність проведення аналітики кількості та ефективності використання запасів, в тому числі за допомогою інструментів на основі штучного інтелекту.

РОЗДІЛ 3

АУДИТ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

3.1 Основні етапи та порядок проведення аудиту виробничих запасів

В Україні регулювання аудиторської діяльності здійснюється Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». На основі плану аудиту аудитором складається програма аудиту. Програма аудиту - це перелік процедур необхідних для реалізації плану. Вона як і план аудиту повинна оформлятися документально. Документальне оформлення програми аудиту представлено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Програма аудиту запасів

Процедури	Документи	Примітки
Перевірка фактичної наявності та стану збереження	Інвентаризаційні відомості	Проведення інвентаризації
Перевірка оформлення договорів МВО	Трудові книги, Договори	Нормативно-правова перевірка
Перевірка аналітичного та синтетичного обліку	Накладні, чеки, Акти приймання-передачі, ОСВ	Перевірка первинної документації, журналів-ордерів
Перевірка правильності оформлення надлишків та нестач	Видаткові накладні, ОСВ	Опитування
Перевірка правильності відображення залишків	Акт інвентаризації, ОСВ	Арифметична перевірка
Перевірка відповідності даних обліку фінансовій звітності та регістрам	Баланс, ОСВ	Зіставлення даних
Узагальнення результатів	Аудиторський звіт	Надання рекомендацій

Джерело: згруповано за інформацією [47,48,49].

В шапці програми аудиту виробничих запасів обов'язково повинні міститись назва документа, назва підприємства, місце складання, дата, перелік осіб, що здійснювали перевірку, зміст господарських операцій та підписи.

До початку проведення інвентаризації аудитором повинен бути складений перелік цінностей підпадаючих під інвентаризацію, разом з керівником створити

комісію, вимагати звіт від відповідальних осіб про оприбуткування і витрачання запасів, отримати розписку про те, що вся первинна документація пов'язана з запасами була передана до бухгалтерії.

Метою аудиту за МСА 220 (переглянутий) «Управління якістю аудиту фінансової звітності» є висловлення професійної незалежної думки стосовно правильності відображення у фінансовій звітності підприємства інформації про запаси підприємства [27].

До джерел інформації для проведення аудиту виробничих запасів відноситься:

- статистична звітність;
- бухгалтерська звітність;
- первинні документи (накладні, акти і т.д.);
- реєстри;
- договори купівлі, протоколи узгодження цін, накладні, лімітно-забірні картки, типові форми з обліку матеріально – виробничих запасів;
- внутрішні документи (внутрішні стандарти, результати інвентаризацій);
- інформація від співробітників, отримана методом опитування і інтерв'ю та від контрагентів в результаті запитів та звірок;
- інші документи, наприклад, судові рішення;
- облікова політика (графік документообігу, рахунки робочого плану рахунків, оцінка виробничих запасів та незавершеного виробництва, графіки та періодичність проведення інвентаризацій).

При проведенні аудиту виробничих запасів застосовуються такі процедури: перевірка записів та документів (вивчаються записи на електронних та паперових носіях); перевірка матеріальних активів (встановлюється фізична наявність в супроводі інвентаризації та нагляду); процедура запиту (від письмового до усного звернення до обізнаних осіб підприємства); підтвердження (отримання

Актив звірок, Актив виконаних робіт і тп.); перерахунок (перевірка арифметичної точності документів); аналітичні процедури (досліджується зв'язок фінансових та нефінансових даних) [50]. Всі ці процедури дають можливість виявляти помилки і забезпечити дотримання всіх стандартів.

До завдань аудиту запасів відноситься: перевірка реальності їх існування, перевірка правильності подання інформації про них у фінансовій звітності, встановлення правильності оцінки та визнання запасів, визначення доцільності застосування методу списання запасів на витрати, встановлення коректного розподілу вартості використаних на виробництво запасів та за об'єктами калькулювання, перевірка повноти документального оформлення руху запасів, дотримання вимог проведення інвентаризації.

Об'єкти аудиту:

- кількісне та якісне приймання запасів від постачальника, внутрішнє переміщення запасів;
- умови зберігання;
- норми витрат матеріалів та сировина на виробництво;
- достовірність відображення господарських операцій в первинній документації;
- бухгалтерський облік та фінансова звітність в частині руху та залишків виробничих запасів;
- дослідження причин браку та пошкодження при виробництві, встановлення винних осіб;
- недостача цінностей виявлена при проведенні інвентаризації та встановлення МВО.

Аудит виробничих запасів складається з 6 етапів:

- I. Планування аудиту
- II. Перевірка наявності та збереження запасів
- III. Перевірка господарських операцій
- IV. Перевірка форм звітності

V. Підсумковий етап

VI. Пропозиції

Основні вимоги до планування аудиту визначено в МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [27]. Його слід застосовувати разом з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту». Планування аудиту складається з 7 етапів:

- отримання згоди клієнта та укладання договору;
- постановка мети, завдань аудиту. Мета: висловлення незалежної думки. Завдання: збір інформації про бізнес клієнта, ознайомлення з системою обліку, визначення аудиторських ризиків, збір доказів;
- оцінка впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на суб'єкт перевірки;
- створення загального плану аудиту;
- розробка програми аудиту;
- встановлення процедур для кожного етапу;
- постійне коригування плану за необхідності.

При плануванні аудиту обов'язково потрібно перевірити наявність облікової політики, її повноту та відповідність чинному законодавству. Аудитор здійснюватиме перевірку критеріїв визнання запасів, аналітичного обліку, методів оцінки запасів для списання у виробництво. Після цього аудитор готує план проведення аудиту, де буде зазначено його етапи, процедури до кожного з них та відповідальні за проведення цих процедур, а також період проведення аудиту. По закінченню складання плану аудиту складається програма аудиту [46].

Перш за все інвентаризація показує наявність запасів на підприємстві, тому перше, що перевіряє аудитор, - правильність проведення інвентаризації і відображення результатів в обліку. Також регулярність, коректність оформлення результатів, правильність класифікації запасів. Також обов'язковою є перевірка правильності зберігання запасів, перевірку відповідності місць зберігання нормам зберігання запасів. Встановлюється кількість та місцезнаходження складів з запасами та наявність на них обладнання для вимірювання. У випадку коли

знайдено розбіжності, може бути застосовано процедуру сканування, яка передбачає собою безперервне поелементне перевіряння інформації про рух запасів.

При перевірці господарських запасів з запасами перевіряється правильність формування первісної вартості запасів (перевірка відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси»). Особливу увагу приділяють запасам власного виробництва вартість яких визначають за НП(С)БО 16 «Витрати» та МСБО 2 «Запаси». Перевіряють оцінку запасів на момент їх надходження, на момент списання, переоцінки, на дату балансу. Обов'язковою є перевірка правильності та повноти оприбуткування запасів, відповідність кількості та якості до приймальних документів (накладні, ТТН, акти списання, уставні документи). При відпуску слід перевіряти підставу відпуску.

Оскільки, запаси можуть використовуватись для виробництва, адміністративних, операційних, загальновиробничих та збутових потреб, перевіряється правильність списання запасів на відповідний вид витрат.

На четвертому етапі - етапі перевірки звітності - перевіряється правильність відображення запасів на аналітичних та синтетичних рахунках та відтворення запасів у звітності за видами. При встановленні відхилень їх фіксують в робочому документі. Коли такі розбіжності встановлено, необхідно встановити які показники є достовірними. Для цього застосовуються опитування, тести з індуктивними та дедуктивними методами. За використання другого метода перевіряється інформація від загального до конкретного – Головна книга, реєстри синтетичного обліку, реєстри аналітичного обліку, первинні документи. За використання першого метода перевірка відбувається в зворотному напрямі. Якщо не всі господарські операції було відображено, слід зупинити проведення аудиту і запропонувати поновити облік.

На підсумковому етапі збираються усі робочі документи аудитора та формується аудиторський звіт за результатами проведеного аудиту. По складанню аудиторського звіту пишеться рекомендаційний лист в якому пропонуються шляхи

вдосконалення обліку запасів. Якщо після надання і підписання звіту Аудитора в облік підприємства були внесені якісь зміни, то Аудитор за це не несе відповідальності. Якщо підприємство знайшло недостаючі документи, які мають суттєвий вплив на фінансовий результат і хоче внести зміни, то за погодженням з аудитором це може бути зроблено до офіційного оприлюднення фінансової звітності.

3.2 Методика розрахунку основних аналітичних показників, що характеризують ефективність використання виробних запасів підприємства

Оскільки на безперервність виробничого процесу, рівень собівартості продукції, прибутковість та фінансову стійкість запаси мають прямий вплив, то одним з основних чинників, що забезпечує ефективну діяльність підприємства є раціональне використання виробничих запасів. Збільшення собівартості виробленої продукції спричиняє втрату конкурентоспроможності на зовнішніх ринках. Оптимальний рівень запасів на підприємстві попереджає дефіцит запасів, який може спричинити перебої у виробництві, і надлишки матеріалів, що в свою чергу заморозить оборотні кошти.

Ефективність використання запасів – можливість забезпечення безперервного процесу виробництва з мінімальною кількістю витрат матеріалів та максимальною результативністю. Вона визначається за допомогою аналітичних показників. Вони характеризують рентабельність, оборотність, раціональність використання виробничих запасів підприємства та їх втрати.

Оцінка ефективності використання запасів займає важливе місце в аналізі діяльності підприємства оскільки дає змогу виявити резерви підвищення продуктивності, скоротити витрати і підвищити конкурентоспроможність підприємства.

У цьому розділі розглядаються методичні підходи до розрахунку основних аналітичних показників, які дозволяють оцінити ефективність управління

запасами, оборотність та вплив на фінансові результати підприємства. Використання таких показників дозволяє зменшити витрати, оптимізувати обсяги запасів та підвищити ефективність використання ресурсів підприємства.

До завдань аналізу аудиту ефективності використання запасів можна віднести оцінку планів матеріально-технічного постачання, їх виконання, вплив на кількість виготовленої продукції та на її собівартість; оцінку достатності окремих видів запасів, оцінку інтенсивності і ефективності їх використання; визначити характер складських запасів, їх руху; визначити та систематизувати фактори, що причинили фактичне відхилення використання виробничих запасів від запланованого; визначити взаємозв'язок обсягу випуску продукції і матеріаловіддачі; виявити внутрішньовиробничі резерви виробничих запасів.

Мета аналізу запасів на підприємстві полягає в забезпеченні виконання виробничої програми при мінімальних матеріальних затратах та оптимізації обсягу виробничих запасів.

Узагальнюючі показники ефективності використання запасів:

- коефіцієнт використання матеріалів;
- коефіцієнт співвідношення темпів зростання виробництва і матеріальних витрат (розраховується відношенням темпу зростання валової продукції до темпу зростання суми матеріальних витрат);
 - матеріалоємність;
 - матеріаловіддача (розраховується відношенням вартості виготовленої продукції до суми матеріальних витрат) .

Коефіцієнт матеріальних витрат знаходиться відношенням фактичної суми матеріальних витрат до планової суми матеріальних витрат з поправкою на фактичний обсяг виготовленої продукції. Якщо коефіцієнт більше 1, то це означатиме перевитрату, якщо менше 1 – економію.

У таблиці 3.2 наведено індивідуальні показники ефективності використання запасів для ресторанного бізнесу.

Таблиця 3.2 - Індивідуальні показники ефективності використання запасів для ресторанного бізнесу.

Індивідуальні показники ефективності використання запасів для ресторанного бізнесу		
Коефіцієнт	Формула	Пояснення
1	2	3
Оборотності запасів	$K_{об} = \frac{C_p}{З_c}$	C_p – собівартість реалізованої продукції (страв, напоїв тощо) за період, грн; $З_c$ – середня вартість запасів за період, грн (розраховується як середнє арифметичне запасів на початок і кінець періоду). Показує, скільки разів запаси повністю обернулися протягом періоду. Високий показник → ефективне використання сировини.
Тривалості одного обороту	$T_{об} = \frac{Д}{K_{об}}$	$Д$ – кількість днів у періоді (360 або 365); $K_{об}$ – коефіцієнт оборотності запасів. Показує, скільки днів у середньому потрібно для одного обороту запасів. Менше значення — швидший обіг і свіжіші продукти.
Коефіцієнт використання сировини	$K_{сир} = \frac{В_{гот}}{В_{сир}}$	$В_{гот}$ – вартість готових страв або продукції, виготовленої з використаної сировини; $В_{сир}$ – вартість сировини, що надійшла у виробництво. Показує, яку частину сировини фактично використано у виробництві без втрат.
Рівня втрат продовольчих запасів	$R_{вт} = \frac{В_{вт}}{З_c} * 100\%$	$В_{вт}$ – вартість зіпсованих або списаних запасів, грн; $З_c$ – середня вартість запасів, грн. Визначає відсоток втрат продуктів від загальної вартості запасів. Норматив для ресторанів — не більше 2–3%.
Закріплення запасів	$K_з = \frac{З_c}{C_p}$	$З_c$ – середня вартість запасів, грн; C_p – собівартість реалізованої продукції, грн. Показує, яка частка оборотних коштів закріплена у запасах. Менше значення — ефективніше використання ресурсів.
Рівня забезпеченості запасами	$R_з = \frac{З_k}{Д} * 100\%$	$З_k$ – запаси на кінець періоду, грн; $С_d$ – середньоденні витрати сировини або матеріалів (визначаються як собівартість реалізованої продукції ÷ кількість днів у періоді). Показує, на скільки днів вистачить запасів для нормальної роботи ресторану (оптимально — 5–7 днів).
Матеріаломісткості реалізованої продукції	$M_m = \frac{В_{мат}}{Q}$	$В_{мат}$ – витрати матеріалів (сировини, продуктів), грн; Q – обсяг реалізації (виручка), грн. Характеризує, яку частину доходу становлять матеріальні витрати. Менше значення — економніше використання ресурсів.

Продовження таблиці 3.2

1	2	3
Матеріаловіддача	$M_B = \frac{Q}{B_{\text{мат}}}$	Q – виручка від реалізації, грн; B_{мат} – вартість використаних матеріалів, грн. Показує, скільки гривень виручки отримано з кожної гривні витрачених матеріалів.
Списання запасів від псування	$K_{\text{сп}} = \frac{C_{\text{сп}}}{Z_B} * 100\%$	C_{сп} – сума запасів, списаних через псування або закінчення терміну придатності, грн; Z_в – вартість усіх запасів, що надійшли у використання, грн. Показує частку зіпсованих запасів у загальному обсязі використаних матеріалів.
Питомиї ваги в оборотних активах	$P_z = \frac{Z_k}{OA} * 100\%$	Z_к – запаси на кінець звітної періоду, грн; OA – загальна вартість оборотних активів, грн. Визначає частку запасів у структурі оборотних активів. Для ресторанного бізнесу — орієнтовно 20–35%.

Джерело: згруповано автором [9,41,42,].

Показники фінансової результативності:

- матеріалодохідність;
- оборотність запасів;
- матеріалорентабельність;
- маневреності власного капіталу;
- частки в оборотних активах;
- тривалість обороту у днях.

Для покращення процесу аналізу виробничих запасів підприємства рекомендовано:

- удосконалити систему автоматизації облікових та аналітичних процесів;
- організувати чітку обліково-аналітичну процедуру руху виробничих запасів;
- підвищити оперативність інформаційного забезпечення управління запасами;
- проведення інвентаризації виробничих запасів, що дасть змогу точніше аналізувати ситуацію щодо наявності на підприємстві запасів та їх використання.

Отже, аналітичні показники розглянуті в роботі дозволяють комплексно оцінити рівень використання запасів підприємства, рентабельність матеріальних витрат, визначити оборотність запасів підприємства, забезпеченість підприємства ресурсами, втрати (псування, нестача і тд.).

Регулярне застосування цих показників виявляє резерви підвищення продуктивності, оптимізує витрати та покращує фінансові результати. Вони є особливо важливими для ТОВ «Тайкульт», оскільки в ресторанному бізнесі якість сировини та матеріалів, швидкість обігу запасів та слідування технологічним нормам є визначальними чинниками ефективності його діяльності.

Особливу увагу підприємство має приділяти аналізу 281 рахунку - так як витрати на продукцію складають дуже суттєву долю в загальних витратах підприємства - десь на рівні 40% всіх витрат підприємства.

Автоматизовані системи обліку дозволять покращити та пришвидшити аналіз запасів на підприємстві, забезпечувати своєчасною інформацією, полегшити процес інвентаризації. Аналіз інвентаризаційних відомостей дає змогу виявити помилки в обліку, незрозумілі втрати запасів та правильність їх обліку. Необхідно, щоб інвентаризаційна відомість містила стовбець в якому буде показано розхід кожної позиції за місяць і, відповідно, показувало розбіжність у відсотковому значенні. Цей пункт є важливим оскільки у закладі ручне приготування страв - допускається відхилення від облікового показника до 5% за місяць.

3.3 Напрями вдосконалення аудиту виробничих запасів підприємства

Аудит – це сукупність методів спрямованих на незалежну перевірку бухгалтерської звітності підприємства. Так як велику частину активів підприємства становлять виробничі запаси, аудит виробничих запасів стає обов'язковим. Аудит виробничих запасів виконує функцію контролю на підприємстві. Саме тому удосконалення аудиту є важливою складовою забезпечення достовірності

фінансової інформації та дозволяє підвищити ефективність системи внутрішнього контролю.

Запаси – ризикова стаття балансу до якої потрібна особлива увага. Саме в цій статті найчастіше виникають викривлення, помилки чи шахрайство. Тому, для підвищення якості аудиту потрібен комплексний підхід який включатиме в себе технологічні та методичні аспекти перевірки. Покращити аудит виробничих запасів можна наступними процесами.

Планування аудиту повинно здійснюватися за використання ризик-орієнтованого підходу на основі МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвого викривлення» та МСА 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики». Проводиться детальний аналіз специфіки діяльності підприємства, результатів минулих перевірок та виявляє найбільш ризикові ділянки, такі як порядок списання виробничих запасів, методи оцінки запасів, інвентаризація та умови зберігання. Правильне планування дозволяє оптимізувати трудові затрати на перевірку та сформуванню ефективну програму аудиту.

Підвищення залученості аудитора до процесу інвентаризації. Застосування штрих та QR-кодів, спеціальних інвентаризаційних додатків значно прискорить та полегшить цей процес. За допомогою цього можна мінімізувати помилки, пришвидшити процес перевірки, створити надійні аудиторські докази. Також рекомендовано впровадити електронні інвентаризаційні відомості та налаштувати автоматичне перенесення результатів до облікової системи.

Застосування сучасних технологій. ERP-системи, WMS-модулі, RFID-мітки, сенсорні пристрої контролю температури та ваги автоматизують рух виробничих запасів та у режимі реального часу дають аудитору актуальну інформацію. Використання ШІ та різних аналітичних інструментів дозволяє виявляти підозрілі операції, порівнювати закупівельні обсяги з обсягами списань, моделювати ризики шахрайства.

Підвищення контролю над операціями з вибуття запасів. Цей етап є найоптимальнішим для шахрайства шляхом фіктивних списань, віднесення витрат

на інші підрозділи та завищення норм витрат. Тому на цьому етапі аудитору варто прискіпливіше перевіряти відповідність списань технологічним процесам, обґрунтованість норм витрат, правильність оформлення первинних документів, внутрішній регламент підприємства.

І останній, але не менш важливий напрямок покращення аудиту – це підвищення кваліфікації аудиторів. Постійна зміна законодавства, нові технології, впровадження автоматизованого обліку обумовлюють необхідність постійного підвищення рівня кваліфікації та знань.

ВИСНОВКИ

Щодо проведеного дослідження сформовано такі висновки:

1. Виробничі запаси – актив підприємства, задіяний одразу в трьох процесах – адміністративному, збутовому та виробничому. Їх можна як використовувати для власного виробництва, власних потреб так і для продажу. Запаси мають одиниці обліку, такі як найменування, партія, однорідна група чи одиниця виміру. Запаси це різновид оборотних активів які планово використовуються протягом 12 місяців з дати балансу і несуть за собою мету реалізації та/або споживання протягом одного операційного циклу. Операційний цикл для певних видів продукції може бути і більше року, наприклад, у виробництві вина, але в цьому випадку ця продукція класифікується як запаси і не переводиться до складу необоротних активів.

2. Запаси, що надходять на підприємство оцінюють за первісною вартістю. Первісна вартість запасів складається з ціни придбання, мита, непрямих податків, транспортних витрат та витрат на поліпшення запасів. Вибуття запасів здійснюється одним з 5 методів: ФІФО, ідентифікованої, середньозваженої собівартості, ціни продажу чи за нормативними витратами.

3. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 9 «Запаси» є основними документами які регулюють облік запасів на підприємствах. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання та його середовища», МСА 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики» та МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» регулюють аудит запасів.

Досліджуваним підприємством під час написання роботи було ТОВ «Тайкульт». Підприємство належить до галузі ресторанного бізнесу і має основний КВЕД 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування. Галузеві особливості ресторанного бізнесу - щоденний облік переміщення

продуктів; застосування актів списання продуктів, внутрішніх накладних та звітів кухарів, розподіл персоналу за виробничими адміністративними обов'язками, сезонність, місцезнаходження закладу (наскільки сильний потік). Любий ресторанний бізнес повинен дотримуватись стандартів ДСТУ. Облікова політика є обов'язковою для бізнесу в Україні та є першим документом який надається податківцям та аудиторам при перевірці.

4. Облік запасів, їх надходження на підприємство, їх вибуття оформляються такими первинними документами: лімітно-забірні картки, договори з постачальниками, видаткові та прибуткові накладні, ордери, податкові накладні, акти приймання товарів і т.д. До комп'ютера (в облікову базу) документи потрапляють через етапи збирання, реєстрації, а потім їх обробки. Тоді на підставі внесених документів формуються реєстри та виводяться результати за період. Для синтетичного обліку запасів використовуються рахунки 2 класу – 20,22,23,25,26,28. При веденні господарської діяльності досліджуване підприємство використовує субрахунки 201 «Сировина і матеріали», 203 «Паливо», 209 «Інші матеріали». Виходячи з даних оборотно-сальдової відомості субрахунку 205 «Будівельні матеріали» видно, що на підприємстві відсутні будівельні матеріали, а отже будівництвом підприємство не займається. Для ведення бухгалтерського обліку підприємство використовує програми М.Е.Дос, Microsoft Excel та ін.

5. Фінансова звітність підприємства не лише показує фінансовий стан підприємства і є обов'язковою до подання, а і є джерелом інформації для прийняття управлінських рішень та рішень про інвестування. За фінансовою звітністю ТОВ «Тайкульт можна побачити, що запаси підприємства за останні роки лише збільшувались, темпи зростання витрат показують, що відбулося збільшення адміністративних, збутових та комунальних витрат, інфляційне навантаження збільшилось, збільшились обсяги реалізації продукції та розширилась діяльність підприємства.

6. Покращити облік запасів на підприємстві можна за допомогою використання хмарних технологій, застосування штрих- та QR-кодів, сучасних IoT

пристроїв для швидкої ідентифікації товару, проведення інвентаризації та прискорення її процесів та створення аналітики ефективності використання виробничих запасів.

7. Основними процедурами при проведенні аудиту є перевірка всіх документів підприємства пов'язаних з запасами, встановлення наявності матеріальних активів за рахунок проведення інвентаризації, звернення з запитом до обізнаних на підприємстві осіб, підтвердження, аналітичні процедури та перерахунок. Аудит запасів включає в себе 6 етапів: планування, перевірку наявності запасів та умов зберігання, перевірку господарських операцій, перевірку звітності, підсумковий етап та пропозиції. Важливими при плануванні аудиту є постановка мети та завдань, розробка програми аудиту, визначення процедур які будуть застосовуватись на кожному етапі та у разі потреби коригування плану.

8. До загальних аналітичних показників ефективності використання виробничих запасів відносяться коефіцієнти матеріалоємності, матеріаловіддачі, використання матеріалів та співвідношення темпів зростання виробництва і матеріальних витрат. Також важливим показником ефективності є витрати на утримання запасів, тобто такі витрати, які пов'язані зі зберіганням запасів – оренда і страхування.

До індивідуальних показників ефективності використання запасів для ресторанного бізнесу виділяють коефіцієнти оборотності запасів, тривалості одного обороту, використання сировини, рівня втрат продовольчих запасів, закріплення запасів, рівня забезпеченості запасами, матеріаломісткості реалізованої продукції, матеріаловіддачі, списання запасів від псування та питомої ваги в оборотних активах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73: Дата оновлення: на 03.01.2024 р., URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 16.09.2025).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» 02.11.1999 р. № 751/4044: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 01.01.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 16.09.2025).
3. Кравченко Б. Облік і аналіз виробничих запасів : бакалаврська робота. Сумський державний університет. Суми, 2025. 89 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua> (дата звернення: 11.11.2025)
4. Рабоконь Ю. Економічна сутність виробничих запасів, їх оцінка та облікове забезпечення. Наукові журнали Вінницького національного аграрного університету. 2018. № 8. С. 102. URL: <http://efm.vsau.org>
5. Рубан Л., Яковенко Т. Економічна сутність поняття виробничих запасів на промисловму підприємстві. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2019. Вип. 34. С. 319. URL: https://www.market-infr.od.ua/journals/2019/34_2019_ukr/48.pdf (дата звернення: 15.10.2025).
6. Економічна сутність, оцінка і характеристика виробничих запасів Миколаївський національний університет ім. В.А. Сухомлинського. 09.12.2018. 301 с. <https://studfile.net/preview/7384922/page:2/> (дата звернення: 17.09.2025).
7. *Фактор*, Запаси на підприємстві: Визначення та класифікація запасів. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2014/august/issue-67/article-1338.html> (дата звернення: 17.09.2025).
8. Городецька К.В. Формування системи обліку та аудиту виробничих запасів і оцінка ефективності їх використання на підприємстві: КМР. Полтава:

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022 р. 118 с. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua> (дата звернення: 05.10.2025).

9. Дзюбенко О. М. Аналітичні показники оцінки фінансового потенціалу лісогосподарського підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5917> (дата звернення: 09.11.2025).

10. Шпінь В., Мельник Т. Методика оцінки запасів підприємства за вітчизняними і міжнародними стандартами обліку. *«Young scientist»*. 2021. Вип. №1, с.213. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/183/177>.

11. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI
Дата оновлення: 26.11.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
(дата звернення: 02.12.2025).

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV: Дата оновлення: 03.09.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 17.11.2025).

13. Примітки до річної фінансової звітності: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. № 302: Дата оновлення: 05.01.2024 р., URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text> (дата звернення: 15.10.2025).

14. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291: Дата оновлення: 13.12.2024 р., URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 12.10.2025).

15. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879: Дата оновлення: 29.07.2022 р., URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 06.10.2025).

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. Дата

оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
(дата звернення: 10.10.2025)

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 01.12.1999р. №318. Дата оновлення 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999р. №163. Дата оновлення 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text> (дата звернення: 10.10.2025)

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 №790. Дата оновлення: 27.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text> (дата звернення: 10.10.2025)

20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності: Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата звернення: 02.12.2025).

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» (МСБО 2). Дата оновлення: 01.01.2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.09.2025).

22. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 (МСБО 23). Витрати на позики : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_042#Text (дата звернення: 02.12.2025).

23. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 (МСБО 36). Зменшення корисності активів : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_047#Text (дата звернення: 02.12.2025).

24. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 (МСБО 41). Сільське господарство : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_027#Text (дата звернення: 02.12.2025).

25. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. Дата оновлення: 20.06.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 02.12.2025).

26. Про внесення змін до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки»: Закон України від 31.05.2022 № 2285-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2285-20#Text> (дата звернення: 03.12.2025).

27. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Стандарт. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2016-2017-IAASB-Handbook-Volume-1_укр.pdf (дата звернення: 02.12.2025).

28. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 02.12.2025).

29. Про кабінет міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. Дата оновлення: 30.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> (дата звернення: 02.12.2025).

30. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: Постанова Кабінету міністрів України від 20 серпня 2014 № 375. Дата оновлення: 13.05.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п#Text> (дата звернення: 02.12.2025).

31. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України: Постанова Кабінету міністрів України від 23.09.2014 р. № 481. Дата оновлення: 12.08.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-п> (дата звернення: 02.12.2025).

32. Про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Закон України від 06.03.2019 р. № 227. Дата оновлення: 09.12.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-12#Text> (дата звернення: 02.12.2025).
33. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. Дата оновлення: 28.08.2025.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 02.12.2025).
34. *Youcontrol*, «ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Тайкулът URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/42889489/ (дата звернення: 29.09.2025).
35. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010: затв. наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. Дата оновлення: 04.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення: 17.09.2025).
36. *ЮК ВЕКТОР*, Перелік КВЕД. URL: <https://evrovektor.com/kved/2010/search?q=73.20> (дата звернення: 29.09.2025).
37. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. URL: https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/3074831390433347484/2023-04-06/b0114724-7a65-4ec5-8a6e-b1dc537684e2.pdf (дата звернення: 05.10.2025).
38. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 21.06.1999 р. №137. Дата оновлення: 16.04.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text> (дата звернення: 06.10.2025).
39. Формування облікової політики. *Студентська бібліотека «Букліб»*. URL: <https://buklib.net/books/22802/#:~:text=Отже,%20маємо%20умовний%20поділ%20облікової,про%20принципи,%20методи%20й%20процедури> (дата звернення: 19.10.2025).

40. Степаненко О.І. Побудова процесу документування виробничих запасів: організаційний аспект. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2019. Вип. № 1 (63). С. 229 – 239 URL: <http://biblio.umsf.dp.ua> (дата звернення: 10.10.2025).

41. Кундеус О.М. Облік та аналіз використання виробничих запасів: сучасний стан і перспективи розвитку. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). Тернопіль: Тернопільська академія народного господарства. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua> (дата звернення: 12.11.2025).

42. Ачілова Д. Облік та аудит виробничих запасів. Харків, 2022. 120 с. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/431a4db4-fb71-4ba2-8a52-9352324d9494/content>. (дата звернення: 10.11.2025).

43. Примітки до фінансової звітності: хто складає та як заповнити. Головбух. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7461-primtki-do-fnansovo-zvtnost-hto-sklada-ta-yak-zapovnit> (дата звернення: 20.09.2025).

44. Примітки до фінансової звітності. тема 7. Головна | Elib LNTU. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/Чудовець%202/page10.html (дата звернення: 05.10.2025).

45. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text (дата звернення: 02.12.2025).

46. Радіонова Н. Й., Тищенко С. В. Методичні засади проведення аудиту виробничих запасів. *International scientific journal «Internauka»*. 2020. №16 Стр 21-24. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16415/1/20201130_302.pdf (дата звернення: 09.10.2025). Дата оновлення: 03.11.2020 р.,

47. Тема 5. Планування, стадії та процедури аудиту. Авторські реферати, курсові та кваліфікаційні роботи. *Онлайн-бібліотека підручників - Studentam.net.ua*. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/4970/132/> (дата звернення: 04.11.2025).

48. Програма аудиту виробничих запасів. *StudFiles*. URL: <https://studfile.net/preview/5413276/page:7/> (дата звернення: 04.11.2025).

49. Тема 4. Планування аудиту. План лекції: 2. Етапи планування . *StudFiles*. URL: <https://studfile.net/preview/9199280/page:2/> (дата звернення: 04.11.2025).

50. Рогова Д., Беренда Н. Мета та стадії проведення аудиту виробничих запасів. *Причорноморські економічні студії*. 2017. № 16. С. 168–171. URL: https://www.bses.in.ua/journals/2017/16_2017/36.pdf (дата звернення: 07.11.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2025	1	1
Підприємство	ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"	за СДРПОУ		
Територія	Київ	за КАТОТГГ ¹		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	за КВЕД		
Середня кількість працівників, осіб	14			
Одиниця виміру:	тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	вулиця Юрія Ілєнєка, буд. 12, оф. 90, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ р-н, м. КИЇВ, 04050, Україна	0937476960		

1. Баланс на 31.12.2024 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	6.2	0	
первісна вартість	1001	56.8	56.8	
накопичена амортизація	1002	(50.6)	(56.8)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	81.3	433.5	
Основні засоби:	1010	599.4	337.1	
первісна вартість	1011	1745.1	1778.9	
знос	1012	(1145.7)	(1441.8)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0		
Інші необоротні активи	1090	0		
Усього за розділом I	1095	686.9	770.6	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	2535.6	4667	
у тому числі готова продукція	1103	2026	3616.1	
Поточні біологічні активи	1110	0		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3946.9	3829.1	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	8	14	
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	2	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4255.3	5212.2	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0		
Гроші та їх еквіваленти	1165	152.5	384.3	
Витрати майбутніх періодів	1170	0		
Інші оборотні активи	1190	1105.6	2363	
Усього за розділом II	1195	12003.9	16469.6	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0		
Баланс	1300	12690.8	17240.2	

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30	30
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-3150	-2875.1
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	-3120	-2845.1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	1590.3	4045.3
розрахунками з бюджетом	1620	125.7	291.2
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	6	11.5
розрахунками з оплати праці	1630	23.4	31.4
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	14065.4	15705.9
Усього за розділом III	1695	15810.8	20085.3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	12690.8	17240.2

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2024 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12276.7	11149.1
Інші операційні доходи	2120	107.5	
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	12384.2	11149.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1560.1)	(4142.9)
Інші операційні витрати	2180	(10580.5)	(7006.1)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(12140.6)	(11149)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	243.6	.1
Податок на прибуток	2300	()	()
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	243.6	.1

Керівник

Клеймьонов Едвард Олександрович

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць за територіями територіальних громад.

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2024	1	1
Підприємство	ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"	за ЄДРПОУ		
Територія	Шевченківський	за КАТОТТГ ¹		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	за КВЕД		
Середня кількість працівників, осіб	14			
Одиниця виміру:	тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	04050, КИЇВ, вулиця Юрія Ілленка, 12, оф. 90	0937476960		

1. Баланс на 31.12.2023 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	14.3	6.2	
первісна вартість	1001	56.8	56.8	
накопичена амортизація	1002	(42.5)	(50.6)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	76.7	81.3	
Основні засоби:	1010	802.9	599.4	
первісна вартість	1011	1652.4	1745.1	
знос	1012	(849.5)	(1145.7)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0		
Інші необоротні активи	1090	0		
Усього за розділом I	1095	893.9	686.9	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	1854.6	2535.6	
у тому числі готова продукція	1103	1247.9	2026	
Поточні біологічні активи	1110	0		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	4059.8	3946.9	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	613.7	8	
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	2	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4619	4255.3	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0		
Гроші та їх еквіваленти	1165	67	152.5	
Витрати майбутніх періодів	1170	0		
Інші оборотні активи	1190	750.1	1105.6	
Усього за розділом II	1195	11964.2	12003.9	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	12858.1	12690.8	

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30	30
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-5040.6	-3150
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	-5010.6	-3120
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	1509.4	1590.3
розрахунками з бюджетом	1620	63.2	125.7
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	33.2	6
розрахунками з оплати праці	1630	41.5	23.4
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	16221.4	14065.4
Усього за розділом III	1695	17868.7	15810.8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	12858.1	12690.8

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2023 р.

Форма № 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	11149.1	21569.3
Інші операційні доходи	2120		51.2
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	11149.1	21620.5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4142.9)	(20024.2)
Інші операційні витрати	2180	(7006.1)	(6610.3)
Інші витрати	2270	()	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(11149)	(26634.5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	.1	-5014
Податок на прибуток	2300	()	(0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	.1	-5014

Керівник

(підпис)

Клеймьонов Едвард Олександрович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2023	1	1
Підприємство	ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ		
Територія	Шевченківський	за КАТОТТГ ¹ UA80000000001078669		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ 240		
Вид економічної діяльності	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	за КВЕД 56.10		
Середня кількість працівників, осіб	14			
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	04050, КИЇВ, вулиця Юрія Іллєнка, 12, оф. 90	0676842355		

1. Баланс на **31.12.2022** р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	30.6	14.3	
первісна вартість	1001	56.8	56.8	
накопичена амортизація	1002	(26.2)	(42.5)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	76.7	
Основні засоби:	1010	981.7	802.9	
первісна вартість	1011	1546.1	1652.4	
знос	1012	(564.4)	(849.5)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0		
Інші необоротні активи	1090	0		
Усього за розділом I	1095	1012.3	893.9	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	360.8	1854.6	
у тому числі готова продукція	1103	360.8	1247.9	
Поточні біологічні активи	1110	0		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	6	4059.8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	79.1	613.7	
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	2	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	244.3	461.9	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0		
Гроші та їх еквіваленти	1165	183.6	67	
Витрати майбутніх періодів	1170	0		
Інші оборотні активи	1190	94.4	750.1	
Усього за розділом II	1195	968.2	11964.2	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	1980.5	12858.1	

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30	30
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-26.6	-5040.6
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	3.4	-5010.6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	80.1	1509.4
розрахунками з бюджетом	1620	25.3	63.2
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	29	33.2
розрахунками з оплати праці	1630	37.5	41.5
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	1805.2	16221.4
Усього за розділом III	1695	1977.1	17868.7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	1980.5	12858.1

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2022 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	1801007
			За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21569.3	7247.5
Інші операційні доходи	2120	51.2	0
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21620.5	7247.5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20024.2)	(1967.6)
Інші операційні витрати	2180	(6610.3)	(5184.2)
Інші витрати	2270	()	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(26634.5)	(7151.8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-5014	95.7
Податок на прибуток	2300	()	(0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-5014	95.7

Керівник

(підпис)

Васильєва Мар'я Сергіївна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Товариство з обмеженою відповідальністю
«Тайкульт»

42889489, 04050, місто Київ, вул. Ілленка Юрія, будинок 12, офіс 90

НАКАЗ № 5
про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику
підприємства

м. Київ

від «17» березня 2019 року

На підставі Закону України від 16.07.99 р. N 996-XIV “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, а також у цілях дотримання єдиних методів оцінки, обліку та процедур, що використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності, НАКАЗУЮ:

1. Організація бухгалтерського обліку

Положення про облікову політику (далі – Положення) визначає методи оцінки, обліку і процедури, які застосовуються суб'єктом господарювання для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а також строки корисного використання груп основних засобів та нематеріальних активів.

1.1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером.

1.2. Права й обов'язки головного бухгалтера та всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, цим наказом та затвердженими посадовими інструкціями, які розроблені згідно з вимогами чинного законодавства і затверджених керівником підприємства. Склад бухгалтерії затвердити штатним розписом.

3.3. Запаси

3.3.1 Запаси відображати в бухгалтерському обліку по первісній вартості, згідно з П(С)БО 9.

3.3.2. Оцінку вибуття запасів здійснювати за методом:

- при відпусканні запасів у виробництво – метод ФІФО
- при відпусканні запасів у реалізацію – метод ФІФО

3.3.3. Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу). Малоцінні і швидкозношувані предмети вартістю до 100 грн. за одиницю при передачі їх в експлуатацію за балансом не враховуються (окрім приладів обліку та спецодягу).

Договір поставки № КФРС-78

Ілля Сіок

Київ

«06» 01 2023

Товариство з обмеженою відповідальністю «ВІЧУНАЙ-УКРАЇНА», далі іменованій - «Постачальник» в особі директора Софронюк Зінаїди Олександрівни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та

Товариство з обмеженою відповідальністю «ТАЙКУЛЬТ», далі іменоване - «Покупець», в особі директора Васильєвої Мар'ї Сегіївни, що діє на підставі статуту, з другої сторони, а разом названі «Сторони», уклали цей Договір про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Постачальник зобов'язується здійснити поставку партіями, а Покупець – прийняти та своєчасно сплатити вартість морепродуктів, а також інших продуктів харчування, далі за текстом названих „Товар”, на умовах даного договору.

1.2. Найменування, одиниці виміру, вартість, асортимент, номенклатура та загальна кількість Товару, що підлягає поставці, узгоджуються Сторонами в Специфікаціях, та в подальшому відображаються у видаткових (товаро-транспортних) накладних, що є невід'ємними частинами цього Договору.

1.3. Право власності на Товар переходить від Постачальника до Покупця в момент передачі Товару Покупцю, що підтверджується підписами уповноважених представників Сторін на видатковій накладній.

1.4. Постачальник гарантує, що Товар, який поставляється за цим Договором:
- належить йому на праві власності;
- не перебуває під заборонаю відчуження, арештом.

2. ПОСТАВКА ТОВАРУ

2.1. Поставка Товару проводиться Постачальником партіями до складу Покупця за попередньою заявкою Покупця, яка може бути викладена як у письмовій, так і в усній формі. Заявка Покупця передається Постачальнику по факсу (e-mail) або телефону. Умови поставки можуть бути змінені за домовленістю сторін.

2.2. Заявка Покупця повинна містити асортимент, кількість товару та надсилатись Постачальнику попередньо не менш ніж за 2 робочих днів до ймовірної дати відвантаження товару.

2.3. У випадку неможливості виконати замовлення, Постачальник повинен протягом одного робочого дня з моменту отримання замовлення повідомити Покупця по факсу або електронній пошті про неможливість виконання замовлення повністю або частково, при цьому штрафні санкції до Постачальника не застосовуються.

2.4. Постачальник має право повідомити Покупця про зміну цін на товар, який поставляється згідно умов цього договору, у будь-який час, але не менш ніж за 3 календарний (их) день (днів) до запланованої дати зміни цін, шляхом надання нового додатку по факсу, електронній пошті, або надсилання в адресу Покупця.

2.5. Зміни до цін на товар вступають у дію від дня підписання Покупцем відповідного додатку до цього договору у новій редакції. У разі не підписання нового додатку Покупцем до відповідної дати зміни цін, поставка товару приписується до моменту підписання Покупцем нового додатку, при цьому штрафні санкції до Постачальника не застосовуються. У разі не підписання нового додатку Покупцем, Постачальник має право в односторонньому порядку розірвати даний договір. Додатки, підписані по факсу, мають юридичну силу до моменту обміну сторонами оригіналами даних документів.

2.6. Дата поставки партії Товару є дата, що вказана у видатковій накладній.

2.7. Сторони узгодили, що вантажовідправником товару по даному договору може бути третя особа, яка діє від імені та за дорученням ТОВ «Вічнай-Україна», про що Постачальник повідомляє Покупця додатково.

2.8. Розвантаження та прийом Товару у місці поставки здійснюється силами та за рахунок Покупця.

2.9. Сторони узгодили, що підтвердженням приймання-передачі товару в місці розвантаження є підписи уповноважених осіб Сторін на видаткових накладних, які засвідчуються печатками сторін.

2.10. Товар вважається поставленим Постачальником та прийнятим Покупцем з моменту підпису про це уповноваженою особою Покупця відповідної видаткової накладної та ТТН. Підпис уповноваженої особи засвідчується печаткою Покупця.

2.11. Підписанням цього договору, Сторони свідчать, що особи які підписують видаткові накладні, уповноважені на це належним чином та їх підписи є достатнім доказом отримання Товару.

3. СУМА ДОГОВОРУ. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

3.1. Загальна вартість Договору складеться з сум усіх товарів, одержаних по видатковим накладним, до закінчення строку дії цього Договору.

3.2 Оплата по даному договору за партію товару здійснюється Покупцем у гривнях шляхом перерахування коштів на рахунок Постачальника в термін 7 (сім) календарних днів з моменту поставки товару.

Факт сплати Покупцем вартості Товару підтверджується надходженням коштів на рахунок Постачальника.

3.3. Сторони повинні щомісяця здійснювати звірку взаємних розрахунків, про що складається відповідний акт, який підписується уповноваженими представниками сторін та скріплюється печатками, якщо інше не узгоджено між Сторонами.

3.4. У разі порушення умов п.3.2. даного договору, Постачальник має право в односторонньому порядку розірвати даний договір згідно п.7.2. договору.

3.5. На момент здійснення чергової поставки сума, яка підлягає сплаті Покупцем за попередні поставки згідно даного договору, не може перевищувати 150 000 грн (сто п'ятдесят тисяч) гривень. Факт наявності вищезазначеної заборгованості Покупця підтверджується Актом звірки взаєморозрахунків, який підписується уповноваженими представниками Сторін.

4. ЯКІСТЬ, УПАКОВКА ТА МАРКУВАННЯ ТОВАРУ

4.1. Якість переданого Постачальником Товару повинна відповідати вимогам, чинним в Україні на момент поставки та підтверджуватися Сертифікатом якості виробника Товару чи Сертифікатом відповідності УКРСЕПРО на Товар, який підлягає обов'язковій сертифікації в Україні. Надання Покупцеві необхідних сертифікатів покладається на Постачальника.

4.2. Переданий Постачальником Товар крім вимог з його кількості та якості, повинен мати дійсний термін придатності до споживання, встановлений виробником Товару, але не менший 1/2 від терміну придатності до споживання, встановленого виробником. Якщо термін придатності до споживання поставленого Товару менше, ніж термін до споживання, узгоджений даним пунктом, Покупець має право вимагати від Постачальника заміни такого товару.

4.3. Упаковка та маркування поставленого Товару повинні відповідати діючим в Україні вимогам.

4.4. Приймання товару здійснюється на складі Покупця або в іншому місці розвантаження у відповідності до вимог чинного законодавства України у наступному порядку:

4.4.1. Щодо кількості та якості місць поставленого товару, відповідності фактичної упаковки та маркування Товару нормативним вимогам - в момент передачі товару Постачальником на складі Покупця.

4.4.2. Щодо кількості та якості товарних одиниць у кожному місці – не пізніше п'яти днів з моменту поставки товару на склад Покупця.

4.4.3. Щодо скритих дефектів поставленого товару – на протязі строку придатності при дотриманні умов зберігання товару.

4.5. У випадку виявлення неякісного товару, факт не якості якого, підтверджується мотивованим висновком державних органів або висновком експерта, що має відповідну кваліфікацію й акредитацію, Покупець зобов'язаний попередити про це Постачальника негайно. Постачальник зобов'язаний відшкодувати Покупцю всі понесені збитки, які підтверджені документально, при наявності його вини. Покупець повинен доказати відсутність порушення умов зберігання товару до моменту виявлення факту його неякісності.

Якщо невідповідність якості Товару склалася з вини Постачальника, він зобов'язаний згідно із письмовою домовленістю сторін замінити неякісний товар або повернути його вартість (у разі оплати його Покупцем) та розпорядитися неякісним Товаром.

4.6. При виявленні контролюючими органами невідповідності фактичної якості, походження товарів (фальсифікат, недотримання або порушення діючих норм і стандартів, та інше) параметрам, які вказані в супроводжувальних документах, що відносяться до поставленої Постачальником партії товару, а також недостовірності інформації про споживчі властивості поставлених товарів, Постачальник компенсує Покупцю всі витрати, понесені в зв'язку із сплатою штрафних санкцій при наявності вини Постачальника. Компенсація спричинених збитків не звільняє Сторін від виконання зобов'язань по даному Договору.

4.7. Сторони погодили, що євро-палети (піддони) та інші палети (піддони) та/або ящики, на яких доставляється Товар Покупцю, є зворотною тарою.

4.7.1. Зворотна тара документально оформлюється та повертається Постачальнику шляхом обміну.

4.7.2. Поверненню підлягає 100% поставленої зворотної тари. Тара багаторазового використання підлягає поверненню Постачальнику через обмін у відповідності з прийнятою кількістю одразу після приймання Товару.

4.7.3. Якщо Постачальник не здійснив обмін тари багаторазового використання при поставці Товару, Постачальник зобов'язаний забрати раніше поставлену тару не пізніше дати наступної поставки, якщо інше не узгоджено між Сторонами.

5. ОСОБЛИВІ УМОВИ

5.1. Постачальник підтверджує своє зобов'язання складати в електронному вигляді, відповідно вимог Податкового кодексу України, податкові накладні без окремої письмової вимоги Покупця.

5.2. Постачальник зобов'язується реєструвати у Єдиному реєстрі податкових накладних (надалі - податкові накладні та розрахунки коригування до податкових накладних), що складаються, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь Постачальника у встановлений чинним законодавством України строк з дати виписки. При цьому, зазначені документи підписуються уповноваженою особою та скріплюються печаткою за допомогою електронного цифрового підпису.

5.3. За відсутність факту реєстрації Постачальником «Податкової накладної» в ЄРПН, Покупець вправі застосовувати штрафні санкції, яка передбачає наявність податкового кредиту, а саме:

Постачальник зобов'язаний компенсувати Покупцю суму ПДВ, зазначену в «Податковій накладній», яка не була зареєстрована в ЄРПН Постачальником, протягом 3-х банківських днів з моменту отримання «Вимоги» від Покупця. Постачальник зобов'язаний сплатити пеню в розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми, яка зазначена Покупцем у «Вимозі», за кожен день прострочення платежу.

5.4. Покупець підтверджує своє зобов'язання в разі зменшення суми компенсації вартості товарів (повернення товару тощо) зареєструвати в ЄРПН у встановлений чинним законодавством України строк з дати виписки «Розрахунок коригування до податкової накладної» в електронному вигляді, отриманий від Постачальника.

5.5. За відсутністю факту реєстрації Покупцем «Розрахунку коригування до податкової накладної» Постачальник вправі застосовувати штрафні санкції за який передбачає зменшення суми компенсації вартості товарів в ЄРПН, а саме:

Покупець зобов'язаний компенсувати Постачальнику суму ПДВ, зазначену в «Розрахунку коригування до податкової накладної», який не був зареєстрований в ЄРПН Покупцем (п.5.4. даного Договору), протягом 3-х банківських днів з моменту отримання «Вимоги» від Постачальника. Покупець зобов'язаний сплатити пеню в розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми, яка зазначена Постачальником у «Вимозі», за кожен день прострочення платежу.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

6.1. У випадку невиконання або нена належного виконання сторонами зобов'язань по даному договору, винна сторона несе матеріальну відповідальність (в тому числі відшкодовує збитки поверх неустойки) у відповідності з діючим законодавством України.

6.2. У випадку порушення строків оплати, визначених даним договором, Покупець зобов'язаний сплатити Постачальнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми заборгованості за кожен день несплати.

6.3. Сплата фінансових санкцій не звільняє Покупця від виконання належним чином своїх обов'язків перед Постачальником відповідно до даного договору в повному обсязі.

6.4. Спори, які виникли у зв'язку з виконанням умов даного договору, підлягають вирішенню у відповідності з діючим законодавством України.

7. ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ

7.1. Сторони звільняються від відповідальності, за повне чи часткове невиконання зобов'язань згідно даного Договору, якщо це невиконання явилось наслідком дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), які виникли після укладення даного Договору в результаті подій, які Сторона не могла ні передбачити, ні запобігти розумними діями, що не дозволило Сторонам

виконати свої зобов'язання і безпосередньо вплинуло на виконання умов Договору. При цьому строк виконання зобов'язань продовжується відповідно часу протягом якого діяли такі обставини.

7.1.1 Сторона, для якої створилась неможливість виконання зобов'язань по цьому Договору у зв'язку із виникненням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), зобов'язана, про настання вищевказаних обставин негайно, але не пізніше трьох днів з моменту їх настання, в письмовій формі повідомити другу Сторону. У повідомленні повинно бути зазначено: зміст обставин, їхній характер і вплив на виконання зобов'язань за даним Договором. Неповідомлення чи несвочасне повідомлення про настання або припинення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) позбавляє Сторону права на них посилається. Ця процедура повинна також використовуватися і у випадку припинення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) з зазначенням дати їх припинення.

Після припинення дії обставин непереборної сили перебіг терміну виконання зобов'язань поновлюється.

7.2. Сторона, що повідомила про настання форс-мажорних обставин, що стали причиною невиконання своїх зобов'язань передбачених даним Договором, зобов'язана надати документальне підтвердження про виникнення обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), видає Торгово-Промисловою Палатою України, або її регіональним відділенням на місцях.

7.3. Якщо дія обставин непереборної сили триває більше ніж 30 календарних днів поспіль, то Сторони мають право припинити дію цього Договору в односторонньому порядку, направивши іншій Стороні відповідне повідомлення. При цьому збитки, заподіяні припиненням дії Договору, не відшкодовуються й штрафні санкції не сплачуються.

7.3.1 До моменту припинення Договору відповідно до умов цього пункту Покупець зобов'язаний провести повний розрахунок з Постачальником за поставлену (передану у власність) продукцію, а Постачальник зобов'язаний у найкоротші терміни поставити (передати у власність) Покупцеві оплачену продукцію. Невиконання цього обов'язку позбавляє Сторони права розірвати (припинити) цей Договір в односторонньому порядку відповідно до умов цього пункту та не звільняє Сторони від обов'язку нести відповідальність за невиконання та/або неналежне виконання умов цього Договору.

8. ІНШІ УМОВИ

8.1. Даний договір вступає в силу з моменту його підписання сторонами і діє до **31.12.2023 р.** (включно). Після закінчення строку дії цього договору, при відсутності будь-яких заперечень з боку Сторін, дія цього Договору продовжується на один наступний рік.

8.2. Постачальник має право в будь-який момент на свій розсуд розірвати даний договір в односторонньому порядку, при умові письмового повідомлення Покупця за 10 (десять) календарних днів до моменту розірвання даного договору, якщо Покупець:

8.2.1. не підписав новий додаток згідно п.2.5. даного договору;

8.2.2. порушив умови п.3.1. даного договору;

8.2.3. порушив будь-які умови даного договору.

8.3. Всі зміни та доповнення до даного договору є дійсними тільки тоді, коли складені письмово і підписані уповноваженими представниками сторін.

8.3.1. Сторони прийшли до згоди в обов'язковому порядку скріплювати даний договір, а також всі інші пов'язані з даним договором документи печатками. В разі відсутності печатки у Покупця, особа яка є підписантом по договору, повинна надати копію паспорту, кожна сторінка якого засвідчується його власноручним підписом.

8.4. Покупець не має права передати свої права та зобов'язання за даним договором третім особам без письмової на те згоди Постачальника.

8.5. Сторони досягли згоди з усіх істотних умов договору постачання та підтверджують, що поняття, які застосовуються у тексті цього договору розуміються і тлумачаться однаково.

8.6. Договір та додатки до нього, підписані по факсу, мають юридичну силу до моменту обміну сторонами оригіналами даних документів.

8.7. Відповідно до ЗУ «Про захист персональних даних» Сторони договору, що підписали даний договір, дають згоду на збирання, накопичення, зберігання та обробку своїх персональних даних до бази персональних даних кожної із Сторін, у т.ч. на передачу їх третім особам без наступного повідомлення про передачу, та використання цих даних у відповідності із законодавством України з метою ведення господарської діяльності.

8.7.1. Кожна із Сторін засвідчує та гарантує, що має всі необхідні правові підстави для передачі таких персональних даних до іншої Сторони договору.

8.7.2. Кожна із Сторін підписанням цього договору підтверджує, що вона ознайомена із своїми правами та обов'язками, визначеними ЗУ «Про захист персональних даних» та іншими нормативними актами про захист персональних даних.

8.7.3. Сторони гарантують забезпечення захисту отриманих персональних даних відповідно до ЗУ «Про захист персональних даних».

8.7.4. Сторони зобов'язуються при зміні персональних даних надавати відповідній стороні уточнену інформацію у письмовому вигляді для реалізації вимог чинного законодавства.

8.8. У всьому іншому, що не передбачено даним договором, сторони керуються діючим законодавством України.

8.9. До підписання даного Договору Покупець зобов'язаний надати Постачальнику завірені підписом та печаткою копії документів, що засвідчують правовий статус Покупця, в тому числі:

- статут;
- виписка (свідоцтво) про державну реєстрацію або актуальний (свіжий) витяг з ЄДР;
- наказ та протокол (довіреність), що підтверджують повноваження особи, підписанта договору; паспортні дані та ПНН;
- свідоцтво платника ПДВ або витяг з реєстру платників ПДВ;
- свідоцтво платника єдиного податку;
- Довідка з банку про відкритий рахунок;
- інші документи на вимогу Постачальника.

8.10. Даний договір складено українською мовою в 2 (двох) примірниках, кожен з яких має однакову юридичну силу.

8.11. Сторони беруть на себе взаємні зобов'язання зберігати в таємниці інформацію, яка є комерційною таємницею іншої Сторони та отримана у зв'язку з виконанням даного Договору. Умови даного Договору є комерційною таємницею Сторін.

8.12. Сторони гарантують, що на момент підписання цього Договору, особи, які підписують цей Договір як представники кожної із Сторін, наділені відповідними повноваженнями і мають право на підписання Договору.

Постачальник є платником податку на прибуток на загальних умовах згідно чинного законодавства України

8.13. Покупець є платником податку податку на додану вартість згідно чинного законодавства України.

8. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ ТА БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ СТОРІН

ПОСТАЧАЛЬНИК:

ТОВ «ВІЧУНАЙ-Україна»

03110, м. Київ, вул. Солом'янська, буд. 3, офіс 6
 Поштова адреса: 03066, м. Київ, пров. Охтирський, 7, корпус 1-В, каб. 1-301
 IBAN: UA 70 300528 0000026009001303497
 в АТ «ОТП БАНК», МФО 300528
 код ЄДРПОУ 33051586
 свідоцтво ПДВ №36099769 (витяг з реєстру платників ПДВ № 2226584500037),
 ІНП 330515826589

тел. (044) 537-28-15/18

Директор

М.П.

ПОКУПЕЦЬ:

ПОКУПЕЦЬ:

ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"

Код ЄДРПОУ 42889489
 Юр. Адреса: УКРАЇНА, 04050, М.КИЇВ, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ Р-Н, ВУЛ. ЮРІЯ ІЛЛЕНКА, БУД. 12, КВ. (ОФІС) 90
 УКРАЇНА, М.КИЇВ, провулок Чеховський, буд. 2/48, нежитлове приміщення з №1 по №13(г.п.№51) в л.А
 UA423006140000026005500345268

тел. +380 99 619 75 21

Директор
(посада)

Васильсва
(ПІП)

Мар'я

Додаток Ж

Видаткова накладна № 8584 від 30 листопада 2025 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БВІ ГРУП"
 п/р UA05305290000026009046809292 у банку АТ КБ "ПРИВАТБАНК",
 Україна, 04053, м. Київ, вул. Вознесенький узвіз, буд. 14, кім. 16/17, тел.: 0678333030,
 код за ЄДРПОУ 39990585, ІПН 399905826593

Покупець: ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"

Договір: № 18/08-19 від 18.08.2023

Адреса доставки: м. Київ, пров. Чехівський буд. 2

№	ШтрихКод	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	4820257270034	Лід Cube ICE 10 кг 5/5/7	1 пак	358,33	358,33

Разом: 358,33
Сума ПДВ: 71,67
Всього із ПДВ: 430,00

Всього найменувань 1, на суму 430,00 грн.
Чотириста тридцять гривень 00 копійок
 У т.ч. ПДВ: Сімдесят одна гривня 67 копійок

Місце складання:

Від постачальника

Отримав(ла)

Завідувач складу / Директор Анна Павлівна
 * Відповідальний за правильність господарської операції
 і правильність її оформлення

Директор Касурін Михайло Андрійович
 За довіреністю № від

Додаток 7
до П... мил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні
(пункт 11.1 глави 11)

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА
№ 6743 "18" вересня 2025 року

Форма N 1-ТН

Місце складання _____

Автомобіль ОPEL MOVANO BK4513II Причип/напівпричип _____ Вид перевезень вантажна

Автомобільний перевізник ФОП Циганюк Віталій Вікторович 278561603 Водій Богдан Кучеренко ВХМ973319

Вантажовідправник ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТД СТРЕЙЧ-ПАК", код за ЄДРПОУ 45609140

Вантажодержувач ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТАЙКУЛЬТ", код за ЄДРПОУ 42889489

Пункт навантаження м. Київ, вул. Ремонтна, 8 Пункт розвантаження м. Київ, вул. Гончара, 52, "Тайський привіт", 10.00-17.00, 0508455505, 0660552705

кількість місць шістнадцять отримав водій/експедитор _____

Відомості про транспортний засіб (автомобіль/автопоїзд/комбінований транспортний засіб) 1,6 1,5 _____

Усього відпущено на загальну суму Одна тисяча чотириста шість гривень 24 копійки у тому числі ПДВ 114,24 грн

Супровідні документи на вантаж Реалізація товарів і послуг №6743 від 18.09.2025

ВІДОМОСТІ ПРО ВАНТАЖ

№ з/п	Найменування вантажу (туші, напівтуші, четвертини, відруби, шматки м'яса) / номер контейнера, влас небезпечних речовин, до якого віднесено вантаж, у разі перевезення небезпечних вантажів	Ідентифікаційний номер тварини від якої отримано сировину*	Вид тварини*	Температурний режим транспортування**	Одиниця вимірювання	Кількість місць	Ціна без ПДВ за одиницю, грн	Загальна сума з ПДВ, грн	Вид пакування	Документи з вантажем	Маса бруutto, т
1	Рукавички нітрил без пудри сині L 100 шт/пач (10пач/ящ)				пач	10,000	102,00	1 091,40			
2	Рукавички нітрил без пудри сині M 100 шт/пач (10пач/ящ)				пач	4,000	102,00	436,56			
3	Рукавички нітрил без пудри сині S 100 шт/пач (10пач/ящ)				пач	2,000	102,00	218,28			
Усього:						16,000		1746,24			

Здав (відповідальна особа вантажовідправника) _____ Приймав (відповідальна особа вантажодержувача) АЛЕКСАНДРОВ Е.О.

ВАНТАЖНО-РОВАНТАЖУВАЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ

Операція	Маса бруutto, т	Час (год хв)			Підпис відповідальної особи
		прибуття	вибуття	простою	
Завантаження					
Розвантаження					

* відомості заповнюються у разі перевезення туш, напівтуш, четвертин, відрубів, шматків м'яса.
** відомості заповнюються у разі перевезення харчових продуктів, які потребують дотримання температурного режиму.

Додаток К

Додаток 2
до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні (пункт 25 розділу III)
Типова форма № КО-1

Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України
42889489

Каса ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"
(найменування підприємства/установи/організації)

Прибутковий касовий ордер № 274

від 23 вересня 2025 року

№ з/п	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	3011		1 358,10 грн		

Прийнято від Кузьменко Ольга Анатоліївна

Підстава торгівельна виручка

Сума Одна тисяча триста п'ятдесят вісім гривень 10 копійок
(словами)

Додатки: _____

Головний бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Каса ТОВ "ТАЙКУЛЬТ"
(найменування підприємства/установи/організації)

Квитанція

до прибуткового касового ордеру № 274
від 23 вересня 2025 року

Прийнято від Кузьменко Ольга Анатоліївна

Підстава торгівельна виручка

Сума Одна тисяча триста п'ятдесят вісім гривень 10 копійок
(словами)

М.П. Головний бухгалтер
(підпис, прізвище, ініціали)

Касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Додаток 3
до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні (пункт 26 розділу III)
Типова форма № КО-2

Каса ТОВ "ТАЙКУЛЬТ" Ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України
(найменування підприємства/установи/організації) 42889489

Видатковий касовий ордер

від 23 вересня 2025 року

№ з/п	Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення
1	2	3	4	5	6	7
1	162	23.09.2025	311		245,00 грн	

Видати п/р UA323209840000026006210445394 у ПАТ "ПРОКРЕДИТ БАНК", м.Київ
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава внесення торгівельної виручки на розрахунковий рахунок

Сума _____ грн коп.

Додаток: _____

Керівник _____ Головний бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали) (підпис, прізвище, ініціали)

Одержав _____
(словами) Двісті сорок п'ять гривень 00 копійок

"23" вересня 2025 року Підпис одержувача _____

За паспорт, серія: AA, № 890887, виданий: 28 листопада 1998 року, Ладжинським МВМ УМВС України у Вінницькій обл.
(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видав касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Додаток Л

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТАЙКУЛЬТ"
(підприємство, організація)

Типова форма № М-11
Затверджена наказом Міністерства України від 21.06.95 р. № 193

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 42889489 Код за УКУД _____

НАКЛАДНА-ВИМОГА на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів

Номер документа	Дата складання	Код		
		виду операції	відправника	одержувача
10	30.11.2021	Відпуск		

Підстава _____

Кому _____ Через кого _____

Кореспондуючий рахунок	Матеріальні цінності	Одиниця виміру		Кількість		Ціна	Сума	Інвентарний номер	Номер паспорта	Порядковий номер запису за складською картотекою
		код	найменування	відправлено (належить відпустити, затребувано)	прийнято (відпущено)					
92	ГТРЕ*13-В/100 Ущільнювач шинорейки	00000002124	м м	80,000	80,000	1,86	148,66			
92	Контактор, RD, 20-20 24V, AC/DC	00000001779	2009 шт	4,000	4,000	318,57	1 274,28			
92	Кріплення	00000002350	2009 шт	235,000	235,000	3,56	836,60			
92	Лічувальна плитка WHITE SATIN	00000001498	м кв	20,000	20,000	116,78	2 335,60			
92	Модуль конвектора МК-Р 300, (300W)	00000001764	2009 шт	1,000	1,000	2 742,70	2 742,70			
92	Провід ПВС 4x1,5	00000001689	м м	40,000	40,000	16,22	648,80			
92	Пульт керування фанкойлами Musson Touch TRF-B2 White	00000001765	2009 шт	1,000	1,000	1 398,59	1 398,59			
92	Решітка диіралоімііева 380x2000 (Сатін)	00000001762	2009 шт	1,000	1,000	3 047,44	3 047,44			
92	Рулон K-FLEX 06-1,5x30 AD H-air Duct (45 м. кв)	00000001712	м кв	24,000	24,000	95,05	2 281,20			
92	Сітка скловолоконна	00000001682	м м	500,000	500,000	9,93	4 982,50			
92	Суміш д/приклеювання та армування	00000001689	мш мш	20,000	20,000	122,92	2 458,33			

рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	найменування, сорт, розмір, марка	номенклатурний номер	код	найменування	відправлено (належить відпустити, затребувано)	прийнято (відпущено)	Ціна	Сума	Інвентарний номер	Номер паспорта	Порядковий номер запису за складською картотекою
92		Шовний розчик з трасом, FM.T білий, (25 м)	00000001737	2009 шт		15,000	15,000	329,28	4 936,13			
92		Рулон K-FLEX 20-1,5x10 AD Duct ST (15 м. кв)	00000002121	м кв	м кв	9,000	9,000	288,65	2 417,85			

Всього відпущено Тринадцять (прописом) найменувань, на суму Двадцять дев'ять тисяч чотириста дев'яносто одна гривня 68 копійок (прописом)

Відпуск дозволив _____ Головний бухгалтер Васильєва М. С.

Здав(відпустив) _____ Приймав (одержав) _____

Додаток М

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТАЙКУЛЬТ"

Акт списання товарів № 7 від 31 грудня 2024 р.

Організація: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТАЙКУЛЬТ", код за ЄДРПОУ 42889489, ІПН 428894826596, 04050, м.Київ, вул. Юрія Ілленка, будинок № 12, кв.90, п/р UA423006140000026005500345268, у банку ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м.Київ**

Склад: Основний склад ТП_28

Підстава:

Рахунок списання: 92

Аналітика:

Підрозділи: основний

Статті витрат: Списання госп. матеріалів

№	Товар	Кількість	Ціна	Сума
1	Змінний катриджів Bestmax 2 XL	1 шт	8 471,67	8 471,67
2	Змінний катриджів Bestmax X	1 шт	1 161,67	1 161,67
3	Катридж зі спіненого поліпропілену з бактеріостатичними властивостями 2,5"*10"	2 шт	286,67	573,33
4	мбп Венчик/дерево для Матча	3 шт	377,12	1 131,35
5	посуда/стекло бокал для бел 0,465л и кр 0,550л вина Salute, Spiegelau ТП	192 кг	116,67	22 400,00
6	Термопринтер Gprinter GP-C80250I, 80 мм, Serial+USB+LAN, чорний	2 шт	3 249,95	6 499,90

Всього: 40 237,92

Всього за цим актом списано 201 предметів, на суму 40 237,92 грн; зворотна тара , на суму грн.

Сорок тисяч двісті тридцять сім гривень 92 копійки

Голова комісії:

_____ посада _____ підпис _____ і., по б., прізвище

Члени комісії:

_____ посада _____ підпис _____ і., по б., прізвище

_____ посада _____ підпис _____ і., по б., прізвище

_____ посада _____ підпис _____ і., по б., прізвище

Увага!!! Рахунок дійсний протягом 5 (п'яти) робочих днів. Бронювання товарів згідно терміну дії рахунку 5 (п'ять) робочих днів

Зразок заповнення платіжного доручення

Товариство з обмеженою відповідальністю		КРЕДИТ рах. N	
Одержувач: "ЮММІ ФУД"		UA85300335	
Код: 40049832		0000000260062389971	
Банк одержувача	Код банку		
АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК", м.Київ	0		

Рахунок на оплату № 1547 від 9 вересня 2025 р.

Постачальник: Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮММІ ФУД", ІПН 100000000000, ЄДРПОУ 40049832, р/р UA85300335000000260062389971 у банку АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК", м.Київ, 01001, м.Київ, вул.Володимирська, дом № 7, офіс 1, тел.: +38(063)761-92-88, факс: +38(099)628-88-99, triggerfinance@gmail.com, Платник єдиного податку Третя група (5%)

Покупець: ТОВ «Тайкульт», ЄДРПОУ 42889489, тел.: 0964753294

Договір: Основний договір

№	Товари (роботи, послуги)	Код	Кіл-ть	Од.	Ціна	Сума без знижки	Знижка	Сума
1	Кордіал Glory біа, 500 мл	cg0001	2	шт	355.00	710.00		710.00
2	Мірна чаша 5л (НМ)	me035	1	шт	448.00	448.00	8.96	439.04
3	Мірна чаша 0.5л (НМ)	me032	1	шт	89.00	89.00	1.78	87.22

Разом: 1 236,26

Без податку (ПДВ)

Всього найменувань 3, на суму 1 236,26 грн

Одна тисяча двісті тридцять шість гривень 26 копійок

У т.ч. ПДВ: Нуль гривень 00 копійок

Оплата даного рахунку означає згоду з умовами поставки товару.

Повідомлення про оплату обов'язкове, інакше не гарантується наявність товару на складі.

Товар відпускається за фактом надходження коштів на р/р Постачальника самовивозом, за наявності довіреності і паспорта.

Виписав(ла)

Лазарев І. С.

Faktura numer 71/10/2025

Data wystawienia: Warszawa, 2025-10-14

Data sprzedaży: 2025-10-14

Termin płatności: 2025-11-13

Płatność: Przelew

Sprzedawca

Family Trade sp. z o.o.
Młynarska 42, lok 115
01-171 Warsaw, Polska
NIP 5272891234
Konto: 15 1160 2202 0000 0005 3035 0653
Bank: Millennium Bank

Nabywca

TAYKULT LLC, NIP 42889489
Iljenka 12/90
04050 Kiew

LP	Nazwa towaru / usługi	Kod produktu	Ilość	Cena netto	Wartość netto	VAT %	Wartość VAT	Wartość brutto
1	Piwo Singha 5% vol. Alc. 24 x 330ml SINGHA		1944 szt	1,29	2 507,76	0	0,00	2 507,76
				W tym	2 507,76	0	0,00	2 507,76
				Razem	2 507,76		0,00	2 507,76

Wartość netto 2 507,76 EUR

Wartość VAT 0,00 EUR

Wartość brutto 2 507,76 EUR

Kurs waluty PLN/EUR 4,2592, tabela kursów średnich NBP nr 198/A/NBP/2025 / z dnia 2025-10-13

Przeliczona kwota VAT: 0,00 PLN

Do zapłaty 2 507,76 EUR
Słownie: dwa tysiące pięćset siedem EUR siedemdziesiąt sześć centów

Додаток П

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ № 9

0410001

1

Одержано банком
від "02" січня 2025р.

" " 20 р.

Платник ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТАЙКУЛЬТ"

Код 42889489

Банк платника

Код банку

ДЕБЕТ рах. N

СУМА

ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", м.Київ

300614

A42300614000002600550034526

1500,00

Отримувач ТОВ "ЗНІЧ"

Код 40167429

Банк отримувача

Код банку

КРЕДИТ рах. N

A27305299000002600802500158

ПАТ "ПРИВАТБАНК", м.Київ

305299

Сума словами

Одна тисяча п'ятсот гривень 00 копійок

Призначення платежу "За тех.обслуговування ситеми протипож.захисту згдог. №23-НП від
01.01.2019 р В тому числі ПДВ 250,00 грн."

Проведено банком

М.П.

Підписи _____

" " 20 р.

Підпис банку

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ
ТА ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ:
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів X Всеукраїнської
науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

25 квітня 2025 року

З М І С Т

РОЗДІЛ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Driga A.</i>	Gender Equality Through the Lens of Accounting	11
<i>Scorohodov D.N.</i>	Burnout in accounting profession	13
<i>Ursu V.</i>	Non-financial reporting, key performance indicators and environmental taxes	15
<i>Ахтирський К.О.</i>	Класифікація дебіторської заборгованості як інструмент підвищення ефективності бухгалтерського обліку	18
<i>Бафталовська В.І.</i>	Облік готової продукції як перший крок до успіху підприємства	20
<i>Бессараб С.С.</i>	Діагностика класифікації доходів отриманих від управління бізнес-процесами	22
<i>Білоцерковська А.В.</i>	Особливості оцінки та обліку витрат за МСФЗ	23
<i>Бондар Д.А.</i>	Формування системи обліку та аудиту виробничих запасів й оцінка ефективності їх використання	25
<i>Боровець А.І.</i>	Інструменти підвищення інвестиційної привабливості МСП України	27
<i>Вовк А.С.</i>	Електронна звітність та використання штучного інтелекту як ключові елементи модернізації бухгалтерського обліку	30
<i>Волошенко Є.В.</i>	Проблеми побудови системи обліку інших необоротних матеріальних активів у період військових дій	32
<i>Галушка Б.В.</i>	Адаптація облікової системи України до сучасних викликів	34
<i>Гладков Д.А.</i>	Цифрові платформи як інструмент управління інвестиційною діяльністю: можливості та перспективи	37
<i>Горова М.В.</i>	Організація облікового процесу в управлінні доходами підприємства.	39
<i>Горошко В.В.</i>	Проблеми обліку доходів суб'єктів господарювання	41
<i>Демський В.І.</i>	Особливості обліку логістичної діяльності підприємства	43
<i>Діденко С.О.</i>	Актуальні проблеми розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку та звітності в умовах сталого розвитку	45
<i>Жовнір В.Ю.</i>	Класифікація дебіторської заборгованості для потреб бухгалтерського обліку та управління	46
<i>Івасенко А.В.</i>	Роль ефективного обліку та аналізу активів у мінімізації податкових ризиків малого підприємства	49
<i>Іщенко В.В., Скорик В.І.</i>	Перспективи впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності для малих та середніх підприємств України	51
<i>Козак М.Р.</i>	Роль корпоративної звітності в управлінні підприємством та її вплив на ділову репутацію компанії	53
<i>Круглий В.В.</i>	Переваги та ризики, пов'язані з впровадженням ІТ-технологій в облікову систему	55
<i>Кулик О.В.</i>	Оподаткування доходів фізичних осіб від отриманої спадщини під час військового стану	57
<i>Макаренко А.В.</i>	Роль облікової політики в оптимізації управлінських рішень щодо обліку запасів	58

УДК 657.1:657.6:658.7

Бондар Д. А.,

*студентки ф-ту ОПМ, 5 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Науковий керівник — Сташенко Ю. В. — к.е.н., доцент
кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Й ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Виробничі запаси є активом підприємства. Даний актив важливий тому що він грає важливу роль при виробництві, збуті та адміністративній роботі підприємства. Облік виробничих запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси». Згідно даного нормативно-правового документу запаси – це активи, використовувані підприємством для процесу виготовлення продукції, постачання товарів з метою її подальшого продажу при здійсненні господарської діяльності, при наданні послуг чи виконанні робіт та при здійсненні управління підприємством [3]. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», активи – це ресурси підприємства, що ним контролюються внаслідок минулих подій, а також використання яких, очікувано, що призведе до отримання економічних вигід у майбутньому [2].

Запаси в себе включають:

1. Сировина, комплектуючі вироби, допоміжні матеріали які використовують для виготовлення продукції, виконання робіт;
2. Готова продукція, виготовлена підприємством, призначення якої продаж, а сама вона відповідає прописаним в договорі технічним характеристикам ;
3. МШП, що використовуються не більше одного року чи операційного циклу;
4. Поточні біологічні активи, продукція сільського та лісового господарства після її первісного визнання.

Незавершене виробництво, незавершене складанням деталей чи їх обробкою [1].

В бухгалтерському обліку оцінка виробничих запасів здійснюється при їх надходженні чи вибутті на дату балансу. При надходженні оцінюється їх собівартість виробництва, витрати на придбання, первісна вартість, фактично понесені витрати, справедлива та балансова вартості. При вибутті оцінюється ціна продажу, нормативні витрати, середньозважена собівартість, ідентифікована та собівартість за методом ФІФО. На дату балансу оцінюється їхня первісна вартість та чиста вартість реалізації запасів.

Методи оцінки вибуття запасів:

1. Ідентифікованої собівартості;
2. Нормативних витрат;

3. ФІФО;
4. Середньозваженої собівартості;
5. Ціни продажу.

Для обліку запасів передбачено рахунок 20 «Виробничі запаси» та його субрахунки. За Дебетом рахунку 20 показують надходження запасів, дооцінку. За Кредитом рахунку 20 показують витрати на виробництво, переробку та їх відпуск.

Аудит запасів є одним з найтрудомісткіших етапів перевірки достовірності та правильності відображення їх фінансової звітності та обліку. Мета перевірки – перевірити правильність, достовірність та законність здійснених операцій з виробничими запасами. Завдання перевірки: перевірити чи запаси дійсно існують; встановити правильність їх визнання підприємством та оцінки, вибуття та надходження і використання; перевірка правильності їх подання у фінансовій звітності; чи правильно розподілена вартість використаних запасів; чи було дотримано всіх вимог інвентаризації; чи правильно та в повній мірі документально оформлено рух запасів [3].

До об'єктів аудиту запасів відноситься інформація про рух запасів, порушення обліку, дотримання чи недотримання облікової політики підприємства, розрахунки щодо формування та розподілу ТЗВ, інформація про нестачі, записи в реєстрах, акти звірок, постанови правоохоронних органів, норми витрат сировини.

Аудит може бути проведений 3 варіантами: паралельним методом, паралельно-послідовним методом чи послідовним методом. Він також повинен складатися з першого етапу - планування, другого – дослідного та третього – завершального етапу.

Коефіцієнт закріплення виробничих запасів вказує на вартість матеріалу на 1 грн. чистого прибутку. Чим менший цей показник, тим кращою буде ефективність використання запасів. Також на ефективність використання запасів впливають такі показники як коефіцієнти використання запасів, оборотності та тривалості обороту, матеріаловіддачі та матеріаломісткості.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ М-ва фінансів України від 07.10.2022 № 320: станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1315-22#Text> (дата звернення: 18.04.2025).
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73 : станом на 6 берез. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 18.04.2025).
3. Ткаченко О., Шендрік К. Вивчення методики проведення аудиту виробничих запасів на підприємстві. Економіка та суспільство. 2023. № 53. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-48> (дата звернення: 18.04.2025).